

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
THE RELATIONSHIP BETWEEN CORPORATE GOVERNANCE AND
WEALTH IN SERVICES INDUSTRY GROUP IN THE STOCK EXCHANGE
OF THAILAND

รัชชวรรณ ศรีบวรเศรษฐ์
RATCHAWAN SRIBORWORNSETH

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
บัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

THE RELATIONSHIP BETWEEN CORPORATE GOVERNANCE AND
WEALTH IN SERVICES INDUSTRY GROUP IN THE STOCK EXCHANGE
OF THAILAND

RATCHAWAN SRIBORWORNSETH

INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF ACCOUNTANCY SCHOOL OF ACCOUNTANCY
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2020
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่ง
ของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์
แห่งประเทศไทย

THE RELATIONSHIP BETWEEN CORPORATE
GOVERNANCE AND WEALTH IN SERVICES
INDUSTRY GROUP IN THE STOCK EXCHANGE
OF THAILAND

นักศึกษา

รัชชวรรณ ศรีบวรเศรษฐ์ รหัสประจำตัว 63500956

หลักสูตร

บัญชีมหาบัณฑิต

คณะ

บัญชี

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ดร.พรทิวา แสงเขียว

คณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมบูรณ์ สาระพัด)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

.....กรรมการ

(ดร.พรทิวา แสงเขียว)

คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้นับการศึกษาค้นคว้าอิสระ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

คณบดีคณะบัญชี

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หัวข้อการศึกษาค้นคว้าอิสระ	ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการกลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
คำสำคัญ	การกำกับดูแลกิจการ/ความมั่งคั่งของกิจการ
นักศึกษา	รัชชวรรณ ศรีบรรเศรษษฐ์ รหัสประจำตัว 63500956
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ดร.พรทิวา แสงเขียว
หลักสูตร	บัญชีมหาบัณฑิต
คณะ	บัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2563

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการกลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ. 2560- พ.ศ. 2562 ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง ทำการวิเคราะห์ผลทางสถิติ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับความมั่งคั่งของกิจการด้านอัตรากำไรจากการดำเนินงาน และขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรผลตอบแทน ผลการวิจัยนี้อธิบายได้ว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.000 กิจการมีความสามารถในการดำเนินงานที่ดีส่งผลให้คณะกรรมการบริษัทได้รับค่าตอบแทนที่สูงขึ้น และขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรผลตอบแทน มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.015 ขนาดของบริษัทสร้างข้อได้เปรียบด้านการลงทุน ทำให้มีผลการดำเนินงานที่ดีกว่าบริษัทขนาดเล็ก จึงส่งผลให้อัตรากำไรผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาอย่างสูง จากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตาภรณ์ สิ้นจรรยาศักดิ์ คณบดีคณะบัญชี และดร. พรทิวา แสงเขียว อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ท่านได้ให้คำปรึกษา ชี้แนะแนวทาง รูปแบบแนวทางการแก้ไข และข้อคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยให้ถูกต้องตามหลักวิชาการจนส่งผลให้งานวิจัยฉบับนี้มีคุณภาพ ทำให้ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานวิจัยได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ รวมทั้งเพื่อนๆ ร่วมหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิตที่คอยช่วยเหลือให้คำปรึกษา คำแนะนำ คอยให้กำลังใจกันและกันเสมอ และความช่วยเหลือผู้วิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบพระคุณครอบครัวที่ให้การสนับสนุนการศึกษาและเป็นกำลังใจที่สำคัญเสมอมา จนการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และขอบคุณผู้มีพระคุณทุกท่านของผู้วิจัยที่ไม่ได้เอ่ยนามมา ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจตลอดระยะเวลาที่ศึกษา ตลอดจนการจัดทำรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จเป็นที่เรียบร้อย หากการศึกษาค้นคว้าฉบับนี้มีข้อผิดพลาดประการใด ผู้วิจัยขอรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้

รัชชวรรณ ศรีบรรเทษรัฐ

สิงหาคม 2564

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
กิตติกรรมประกาศ.....	II
สารบัญ.....	III
สารบัญตาราง.....	V
สารบัญภาพ.....	VI

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
นิยามศัพท์.....	5
2 แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวกับความมั่งคั่งของกิจการ.....	34
ทฤษฎีตัวแทน.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	38
3 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	47
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	49
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา.....	55
การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ.....	57
5 สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	65
สรุปผลการศึกษา.....	66
การอภิปรายผลวิจัย.....	67
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	68
ข้อเสนอแนะ.....	69
บรรณานุกรม.....	70
ภาคผนวก ก.....	75
ภาคผนวก ข.....	80
ประวัติผู้ศึกษา.....	83

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
2 แสดงจำนวนบริษัทที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในแต่ละปี.....	48
3 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ.....	56
4 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราส่วนราคาต่อกำไร.....	58
5 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน.....	60
6 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราเงินปันผลตอบแทน.....	62
7 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน.....	64

สารบัญภาพ

ภาพประกอบที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	3

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เนื่องจากอุตสาหกรรมบริการ กำลังเป็นอุตสาหกรรมที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมากที่สุดในปัจจุบัน ในภาพรวมของอุตสาหกรรมบริการนั้น ประกอบด้วยบริการหลายประเภทที่เกี่ยวข้องและจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนทั่วไป เช่น การบริการที่พักอาศัย การออกแบบและตกแต่งภายใน การบริการรักษาพยาบาลและเสริมสุขภาพ การบริการอาหารและเครื่องดื่ม การบริการประกันภัยและการเงิน การบริการขนส่ง การสื่อสารและโทรคมนาคม และการบริการส่วนบุคคลต่างๆ เช่น เสริมสวย ซักรีด ฯลฯ ซึ่งนับวันผู้ประกอบการธุรกิจบริการก็จะพยายามสรรหาการบริการในรูปแบบต่างๆ ให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการและจำเป็นของสังคม ในขณะเดียวกันนั้นได้มีสถานการณ์การการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลให้ภาคธุรกิจได้รับผลกระทบอย่างหนัก บางธุรกิจปิดตัวลง เกิดเป็นลูกโซ่ประชาชนไม่มั่นใจในภาวะเศรษฐกิจในตอนนี้ ส่งผลให้การบริโภคของประชาชนไม่มีการจับจ่ายใช้สอยเท่าที่ควร ทำให้การไหลเวียนของเงินตราในประเทศไม่ดีเท่าที่ควร และประชาชนยังมีความกังวลมากขึ้นในเรื่องของความปลอดภัย สถานภาพทางการเงิน และสุขภาพของตัวเองมากขึ้น จึงทำให้เกิดพฤติกรรมของผู้บริโภค ผู้ใช้บริการที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก ส่งผลให้กิจการในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการทำการปรับรูปแบบของธุรกิจกันอย่างมาก เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์โรคระบาดนี้

การกำกับดูแลกิจการเป็นแนวคิดและกระบวนการ หรือข้อพึงปฏิบัติขององค์กร ซึ่งไม่มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานตายตัว มีผู้ให้คำจำกัดความของการกำกับดูแลกิจการไว้หลายความหมาย การกำกับดูแลกิจการเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความยั่งยืน และเสริมสร้างประสิทธิภาพขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การกำกับ การติดตาม การควบคุม และการดูแลผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ไปทำ หน้าที่ทางการบริหาร เพื่อให้ทรัพยากรขององค์กรได้นำ ไปใช้อย่างมี

ประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมาย ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม (กระทรวงการคลัง, 2562: ออนไลน์)

ความสัมพันธ์ในเชิงการกำกับดูแล รวมทั้งกลไกมาตรการที่ใช้กำกับการตัดสินใจของคนในองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมถึงการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักการกำหนดกลยุทธ์ นโยบาย และพิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณ การติดตามประเมิน และดูแลรายงานผลการดำเนินงาน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560: ออนไลน์)

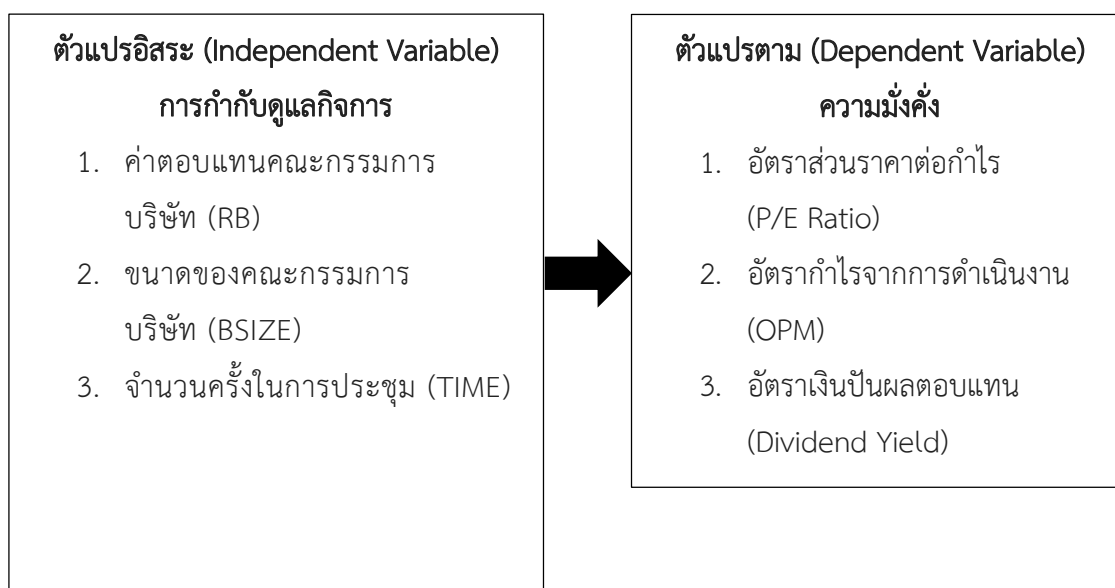
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมให้ บริษัทจดทะเบียนมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อการเติบโตของตลาดทุนไทยซึ่ง จะสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของประเทศ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตระหนักดีว่าการส่งเสริมให้ทรัพยากรบุคคลของประเทศมีความเข้าใจ เรื่องการกำกับดูแลกิจการอย่างถูกต้องมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างบุคลากรที่มี คุณภาพให้เป็นที่กำลังสำคัญเพื่อพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งและร่วมพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2552: ออนไลน์)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ วัดค่าโดยใช้อัตราส่วนราคาต่อกำไร ของอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ วัดค่าโดยใช้กำไรจากการดำเนินงาน ของอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ วัดค่าโดยใช้อัตราเงินปันผลตอบแทน ของอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ อุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยซึ่งได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสมมติฐานที่ 1 จะประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 1.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร

สมมติฐานที่ 1.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร

สมมติฐานที่ 1.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร

สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสมมติฐานที่ 2 จะประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสมมติฐานที่ 3 จะประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน

สมมติฐานที่ 3.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน

สมมติฐานที่ 3.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้มุ่งเน้นศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ โดยที่การกำกับดูแลกิจการซึ่งได้จากหลักฐานการมีอยู่จริง ผู้วิจัยได้ทำการพิจารณาตัวแปรอิสระ ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม และได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี จากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยพิจารณาวัดค่าจากการวิเคราะห์ การถดถอยแบบพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ (Sig) คือ 0.05 ส่วนความมั่งคั่งของกิจการวัดค่าโดยใช้อัตราส่วนราคาต่อกำไร กำไรจากการดำเนินงานและอัตราเงินปันผลตอบแทน ของอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2. ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษานี้ได้ทำการเก็บรวบรวมจากฐานข้อมูลที่มีการเปิดเผยโดย SETSMART งบการเงิน ข้อมูลจากแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี ในระหว่างปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี

3. ขอบเขตด้านกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นบริษัทในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจำนวน 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ประโยชน์ทางด้านวิชาการ

แนวศกการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาจัดทำข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนมาใช้ในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงาน และเพื่อให้ผู้บริหารสามารถปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของกิจการได้อย่างเต็มที่ (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2542: ออนไลน์)

2. ประโยชน์จากการนำผลการศกษาวิจัยไปใช้

2.1 ประโยชน์ต่อนักลงทุน นักวิเคราะห์และผู้ใช้งบการเงินทั่วไป สามารถนำผลการศกษาไปใช้เป็นประโยชน์ในการประกอบการวิเคราะห์การตัดสินใจลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงงานวิจัยนี้ช่วยสนับสนุนให้เห็นว่ากำไรจากการดำเนินงานช่วยเพิ่มให้กิจการมีความมั่นคง โดยธุรกิจที่ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลที่ดีจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใส ความน่าเชื่อถือให้แก่ักลงทุน

2.2 ประโยชน์ต่อภาคธุรกิจ สามารถนำผลการศกษาไปประกอบการตัดสินใจและปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการและการดำเนินงานของบริษัท โดยตระหนักถึงการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ทำให้บริษัทมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานมากขึ้น เพื่อผลประกอบการที่ดีในระยะยาว

3. ประโยชน์ด้านอื่นๆ เช่น สามารถนำผลการศกษาไปใช้เป็นฐานข้อมูลในการทำวิจัยที่เกี่ยวข้องในอนาคตได้ สามารถให้ผู้สนใจศกษาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ และใช้เป็นกรณีศกษาเพื่อพัฒนาด้านการศกษาวิจัยนี้ต่อไปในอนาคต

นิยามศัพท์

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) หมายถึง ระบบที่จัดให้มีโครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโต และเพิ่มพูนมูลค่ากับผู้ถือหุ้นระยะยาวโดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น

ค่าตอบแทนกรรมการบริษัท (Board Compensation) หมายถึง เงินอุดหนุนสำหรับกรรมการบริษัทเพื่อเป็นค่าตอบแทนจากการทำงานและบริหารงานเพื่อสร้างความมั่นคงให้แก่บริษัทในแต่ละปีได้แก่ เบี้ยประชุม ค่าตอบแทนประจำเดือน ค่าตอบแทนตามผลการดำเนินงาน โบนัส และผลประโยชน์ทุกอย่างที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้บริหารที่เป็นตัวเงิน ดังที่แสดงรายการในแบบรายงานประจำปี (56-1) ตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขนาดของคณะกรรมการของบริษัท (Board size) หมายถึง จำนวนกรรมการทั้งหมดในคณะกรรมการบริษัทตลอดปี รวมถึงกรรมการที่ลาออกระหว่างปี

จำนวนครั้งในการประชุม (The number of meetings attended) หมายถึง จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการ ควรพิจารณาให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและลักษณะการดำเนินการของบริษัท ไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี

อัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่เป็นการเปรียบเทียบระหว่าง “ราคาหุ้นต่อหุ้น” เทียบกับ “กำไรต่อหุ้น” เป็นอัตราส่วนที่สามารถประมาณการจุดคุ้มทุน ให้กับผู้ลงทุนได้

อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินระหว่างกำไรจากการดำเนินงานกับยอดขาย เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งหมดของกิจการ การควบคุมต้นทุนในการดำเนินงาน

อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) หมายถึง อัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างเงินปันผลต่อหุ้นกับราคาของหุ้น ณ วันที่คำนวณ เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงว่าหากซื้อหุ้น ณ ราคาปัจจุบัน จะมีโอกาสได้รับเงินปันผลเป็นอัตราร้อยละเท่าไรของราคาหุ้น

กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ (Services Industry Group) หมายถึง บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทย ที่ประกอบกิจการในสาขาบริการต่างๆ ยกเว้นบริการทางการเงินและบริการด้านข้อมูลสารสนเทศหรือเทคโนโลยี หรือเป็นบริการที่ถูกจัดไว้ในกลุ่มอุตสาหกรรมหรือหมวดธุรกิจอื่นแล้ว

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สำหรับงานวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษารวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ
2. แนวคิดที่เกี่ยวกับความมั่งคั่งของกิจการ
3. ทฤษฎีตัวแทน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

ในปี 2545 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้รับรองและ ส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนตระหนักถึงความสำคัญ และประโยชน์ของ การกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยเสนอหลักการกำ กับดูแลกิจการที่ดี 15 ข้อ ให้แก่บริษัทจดทะเบียน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในขั้นเริ่มแรก ซึ่งต่อมา ในปี 2549 ได้มีการปรับปรุงหลักการกำ กับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัท จดทะเบียน และได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมให้บริษัทจดทะเบียนมีระบบการบริหารจัดการที่ดี โดยหวังให้คณะกรรมการบริษัท และฝ่ายบริหารจัดการของบริษัทจดทะเบียนทุกบริษัทพัฒนาระดับการกำ กับดูแล กิจการให้ใกล้เคียงกับมาตรฐานสากล เพื่อประโยชน์ของบริษัทและเพื่อโดยรวมต่อการแข่งขันทางธุรกิจและการเติบโต และในปี 2555 ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมในส่วนของแนวปฏิบัติที่ดีของทั้ง 5 หมวด อันจะทำให้ “หลักการกำ กับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียน ปี 2555” มีความ ทันสมัย และสอดคล้องกับภาวะการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น และเป็นการยกระดับมาตรฐานและการปฏิบัติด้านการกำ กับดูแลกิจการที่ดี ของบริษัทจดทะเบียนไทยให้มีมาตรฐานการกำ กับดูแลกิจการที่สูงขึ้น

การกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) มีความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นในการตัดสินใจลงทุน และเป็นเครื่องมือที่ใช้วัดผลการดำเนินงานที่สามารถตรวจสอบได้ เป็นความสัมพันธ์ระหว่าง ฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ เจ้าของ และผู้มีส่วนได้เสียอื่น และการกำกับดูแล

กิจการช่วยให้เกิดโครงสร้างที่สำคัญ ซึ่งเป็นกลไกในการกำหนดวัตถุประสงค์ของกิจการ และการกำหนดวิธีที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เหล่านั้น รวมถึงการติดตาม ผลการปฏิบัติงานของกิจการ

ระบบที่จัดให้มีกระบวนการโครงสร้างของภาวะผู้นำ การควบคุมกิจการให้มีความรับผิดชอบในหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อรักษาเงินทุน และเพิ่มคุณค่าให้แก่ผู้ถือหุ้นในระยะยาว ภายใต้กรอบจริยธรรมที่ดี โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียและสังคม โดยรวมเป็นหลัก ทั้งนี้ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ส่งเสริมให้องค์กรที่เกี่ยวข้องในตลาดทุน การพัฒนาระบบการกำกับดูแลกิจการที่ ดีขึ้นภายในองค์กร การกำกับดูแลกิจการที่ดี (Good Governance) แบ่งออกได้ 5 เรื่องดังนี้

1. สิทธิและความเท่าเทียม กันของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย
2. บทบาทคณะกรรมการ
3. การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส
4. การควบคุม และบริหารความเสี่ยง
5. จริยธรรมทางธุรกิจ

ในปี 2560 การกำกับดูแลกิจการที่ดีตามหลักปฏิบัตินี้ หมายถึง การกำกับดูแลกิจการเพื่อสร้างคุณค่าให้กิจการอย่างยั่งยืน นอกเหนือจากการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ลงทุน ซึ่งคณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้นำไปสู่ผล (governanceoutcome) ดังนี้

1. สามารถแข่งขันได้และมีผลประกอบการที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว (Competitivenessand performance withlong-term perspective)
2. ประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้เสีย (Ethicaland responsible business)
3. เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม (Good corporatecitizenship)
4. สามารถปรับตัวได้ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง (Corporateresilience)

การกำกับดูแลกิจการประกอบไปด้วย 2 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 หลักการปฏิบัติหลัก 8 ข้อหลัก และการปฏิบัติย่อย

ส่วนที่ 2 แนวปฏิบัติและคำอธิบาย

หลักปฏิบัติ 1 ตระหนักถึงบทบาทและความรับผิดชอบของคณะกรรมการในฐานะผู้นำองค์กร ที่สร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน (Establish ClearLeadership Roleand Responsibilitiesof the Board)

1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจบทบาทและตระหนักถึงความรับผิดชอบในฐานะผู้นำที่ต้องกำกับดูแลให้องค์กรมีการบริหารจัดการที่ดี

1.2 ในการสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน คณะกรรมการควรกำกับดูแลกิจการให้
นำไปสู่ผล สามารถแข่งขันได้และมีผลประโยชน์ที่ดีโดยคำนึงถึงผลกระทบในระยะยาว ประกอบ
ธุรกิจอย่างมีจริยธรรม เคารพสิทธิและมีความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสีย
เป็นประโยชน์ต่อสังคม และพัฒนาหรือลดผลกระทบด้านลบต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถปรับตัวได้
ภายใต้ปัจจัยการเปลี่ยนแปลง

แนวปฏิบัติ

1.2.1 ในการกำหนดความสำเร็จของการดำเนินกิจการ คณะกรรมการควรคำนึงถึง
จริยธรรม ผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ นอกเหนือจากผลประโยชน์ทางการเงิน

1.2.2 คณะกรรมการมีบทบาทสำคัญในการสร้างและขับเคลื่อนวัฒนธรรมองค์กรที่
ยึดมั่น ในจริยธรรม โดยคณะกรรมการควรประพฤติตนเป็นแบบอย่างในฐานะผู้นำในการกำกับดูแล
กิจการ 24

1.2.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายสำหรับกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ที่
แสดงถึง หลักการและแนวทางในการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษร อาทิ นโยบายบรรษัทภิบาล
และจรรยาบรรณธุรกิจ เป็นต้น

1.2.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการสื่อสารเพื่อให้กรรมการ ผู้บริหาร และ
พนักงานทุกคน เข้าใจ มีกลไกเพียงพอที่เอื้อให้มีการปฏิบัติตามนโยบายข้างต้น ติดตามผลการ
ปฏิบัติและทบทวนนโยบาย และการปฏิบัติเป็นประจำ

1.3 คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กรรมการทุกคนและผู้บริหารปฏิบัติหน้าที่ด้วยความ
รับผิดชอบต่อ รมัตถะวัง (duty of care) และซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กร (duty of loyalty) และดูแลให้
การดำเนินงานเป็นไป ตามกฎหมาย ข้อบังคับ และมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

แนวปฏิบัติ

1.3.1 ในการพิจารณาว่า กรรมการและผู้บริหารได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบต่อ
รมัตถะวัง และ ซื่อสัตย์สุจริตต่อองค์กรแล้วหรือไม่นั้น อย่างน้อยต้องพิจารณาตามกฎหมาย
กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.3.2 คณะกรรมการต้องดูแลให้บริษัทมีระบบหรือกลไกอย่างเพียงพอที่จะมั่นใจได้
ว่า การดำเนินงาน ของบริษัทเป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ตลอดจนนโยบาย
หรือแนวทางที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งมีกระบวนการอนุมัติการดำเนินงานที่สำคัญ (เช่น การลงทุน การ
ทำธุรกรรมที่มีผลกระทบต่อกิจการ อย่างมีนัยสำคัญการทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน การได้มา/
จำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การจ่ายเงินปันผล เป็นต้น) เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด

1.4 คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการและ
กำหนดขอบเขต การมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบต่อกรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการ

อย่างชัดเจน ตลอดจน ติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

แนวปฏิบัติ

1.4.1 คณะกรรมการควรจัดทำกฎบัตรหรือนโยบายการกำกับดูแลกิจการของคณะกรรมการ (board charter) ที่ระบุหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการเพื่อใช้อ้างอิงในการปฏิบัติหน้าที่ของ กรรมการทุกคน และควรมีการทบทวนกฎบัตรดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง รวมทั้งควรทบทวนการ แบ่งบทบาทหน้าที่ที่คณะกรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่และฝ่ายจัดการ อย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้อง กับทิศทางขององค์กร

1.4.2 คณะกรรมการควรเข้าใจขอบเขตหน้าที่ของตน และมอบหมายอำนาจการจัดการกิจการให้แก่ ฝ่ายจัดการ ซึ่งควรบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างไรก็ตามการมอบหมายดังกล่าว มิได้เป็นการปลดเปลื้อง หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ คณะกรรมการยังควรติดตามดูแล ฝ่ายจัดการให้ปฏิบัติหน้าที่ ตามที่ได้รับมอบหมาย

หลักปฏิบัติ 2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการที่เป็นไปเพื่อความยั่งยืน (Define Objectives that Promote Sustainable Value Creation)

2.1 คณะกรรมการควรกำหนดหรือดูแลให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ (objectives) เป็นไปเพื่อความยั่งยืน โดยเป็นวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่สอดคล้องกับการสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคมโดยรวม

แนวปฏิบัติ

2.1.1 คณะกรรมการควรรับผิดชอบดูแลให้กิจการมีวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก (objectives) ที่ชัดเจน เหมาะสม สามารถใช้เป็นแนวคิดหลักในการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) และสื่อสาร ให้ทุกคนในองค์กรขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจจัดทำเป็นวิสัยทัศน์ และค่านิยมร่วมขององค์กร (vision and values) หรือวัตถุประสงค์และหลักการ (principles and purposes) หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน

2.1.2 ในการบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายหลัก คณะกรรมการควรกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) ที่สามารถสร้างคุณค่าให้ทั้งกิจการ ผู้มีส่วนได้เสีย และสังคม โดยรวมควบคู่กันไป โดยพิจารณาถึง

(1) สภาพแวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่างๆรวมทั้งการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยี มาใช้อย่างเหมาะสม

(2) ความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้เสีย (3) ความพร้อม ความชำนาญ ความสามารถในการแข่งขันของกิจการ 30

2.1.3 ค่านิยมขององค์กรควรมีส่วนหนึ่งที่สะท้อนคุณลักษณะของการกำกับดูแลกิจการที่ดีเช่น ความรับผิดชอบในผลการกระทำ (accountability) ความเที่ยงธรรม (integrity) ความโปร่งใส (transparency) ความเอาใจใส่ (due consideration of social and environmental responsibilities) เป็นต้น

2.1.4 คณะกรรมการควรส่งเสริมการสื่อสาร และเสริมสร้างให้วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของ องค์กรสะท้อนอยู่ในการตัดสินใจและการดำเนินงานของบุคลากรในทุกระดับ จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

2.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า วัตถุประสงค์และเป้าหมาย ตลอดจนกลยุทธ์ ในระยะเวลา ปานกลาง และ/หรือประจำปีของกิจการสอดคล้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยมีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ที่เหมาะสมและปลอดภัย

แนวปฏิบัติ

2.2.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การจัดทำกลยุทธ์และแผนงานประจำปี สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ โดยคำนึงถึงปัจจัยแวดล้อมของกิจการ ณ ขณะนั้น ตลอดจน โอกาสและความเสี่ยงที่ยอมรับได้และควรสนับสนุนให้มีการจัดทำหรือทบทวน วัตถุประสงค์เป้าหมาย และ กลยุทธ์สำหรับระยะปานกลาง3-5 ปีด้วย เพื่อให้มั่นใจว่ากลยุทธ์และแผนงานประจำปีได้คำนึงถึงผลกระทบ ในระยะเวลายาวขึ้น และยังพอจะคาดการณ์ได้ตามสมควร

2.2.2 ในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงานประจำปีคณะกรรมการควรดูแลให้มีการ วิเคราะห์ สภาพแวดล้อม ปัจจัยและความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจมีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง ตลอดสาย value chain รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่อาจมีผลต่อการบรรลุเป้าหมายหลักของกิจการ โดย ควรมีกลไกที่ทำให้ เข้าใจความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียอย่างแท้จริง

(1) ระบุวิธีการ กระบวนการ ช่องทางการมีส่วนร่วมหรือช่องทางการสื่อสารระหว่าง ผู้มีส่วน ได้เสียกับกิจการไว้ชัดเจน เพื่อให้กิจการสามารถเข้าถึงและได้รับข้อมูลประเด็นหรือ ความ ต้องการของผู้มีส่วนได้เสียแต่ละกลุ่มได้อย่างถูกต้องใกล้เคียงมากที่สุด

(2) ระบุผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องของกิจการ ทั้งภายในและภายนอก ทั้งที่เป็นตัว บุคคล กลุ่มบุคคล หน่วยงานองค์กรเช่น พนักงาน ผู้ลงทุน ลูกค้า คู่ค้าชุมชน สังคม สิ่งแวดล้อม หน่วยงานราชการ หน่วยงานกำกับดูแล เป็นต้น

(3) ระบุประเด็นและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อนำไปวิเคราะห์และจัด ระดับประเด็น ดังกล่าวตามความสำคัญและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อทั้งกิจการและผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งนี้เพื่อเลือกเรื่องสำคัญที่จะเป็นการสร้างคุณค่าร่วมกับผู้มีส่วนได้เสียมาดำเนินการ ให้เกิดผล

2.2.3 ในการกำหนดกลยุทธ์คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการส่งเสริมการสร้า งนวัตกรรม และนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการสร้างความสามารถในการแข่งขันและ

ตอบสนองความต้องการ ของผู้มีส่วนได้เสีย โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

2.2.4 เป้าหมายที่กำหนดควรเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจและศักยภาพของกิจการ โดยคณะกรรมการควรกำหนดเป้าหมายทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่เป็นตัวเงิน นอกจากนี้ควรตระหนักถึงความ เสี่ยงของการตั้งเป้าหมายที่อาจนำไปสู่การประพฤติที่ผิดกฎหมาย หรือขาดจริยธรรม (unethical conduct)

2.2.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการถ่ายทอดวัตถุประสงค์และเป้าหมายผ่านกลยุทธ์ และแผนงานให้ทั่วทั้งองค์กร

2.2.6 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดสรรทรัพยากรและการควบคุมการดำเนินงาน ที่เหมาะสมและติดตามการดำเนินการตามกลยุทธ์และแผนงานประจำปี โดยอาจจัดให้มีผู้ทำหน้าที่รับผิดชอบ ดูแลและติดตามผลการดำเนินงาน

หลักปฏิบัติ 3 เสริมสร้างคณะกรรมการที่มีประสิทธิผล (Strengthen Board Effectiveness)

3.1 คณะกรรมการควรรับผิดชอบต่อในการกำหนดและทบทวนโครงสร้างคณะกรรมการ ทั้งในเรื่องขนาด องค์ประกอบ สัดส่วนกรรมการที่เป็นอิสระ ที่เหมาะสมและจำเป็นต่อการนำพาองค์กรสู่วัตถุประสงค์และ เป้าหมายหลักที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ

3.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการที่มีคุณสมบัติหลากหลาย ทั้งในด้านทักษะ ประสบการณ์ความสามารถและคุณลักษณะเฉพาะด้าน ตลอดจนเพศและอายุ ที่จำเป็น ต่อการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร โดยจัดทำตารางองค์ประกอบความรู้ความชำนาญ ของกรรมการ (skills matrix) เพื่อให้มั่นใจว่า จะได้คณะกรรมการโดยรวมที่มีคุณสมบัติเหมาะสม สามารถ เข้าใจและตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้เสียได้ รวมทั้งต้องมีกรรมการที่ไม่ได้เป็นผู้บริหารอย่างน้อย 1 คนที่มีประสบการณ์ในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมหลักที่บริษัทดำเนินกิจการอยู่

3.1.2 คณะกรรมการควรพิจารณาจำนวนกรรมการที่เหมาะสม สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง มีประสิทธิภาพโดยต้องมีจำนวนกรรมการไม่น้อยกว่า 5 คน และไม่ควรมากกว่า 12 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

3.1.3 คณะกรรมการควรมีสัดส่วนระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร ที่สะท้อนอำนาจที่ถ่วงดุลกันอย่างเหมาะสม

3.1.4 คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายในการกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการที่มีความ หลากหลาย และข้อมูลกรรมการ อาทิอายุเพศ ประวัติการศึกษา

ประสบการณ์สัดส่วนการถือหุ้น จำนวน ปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ และการดำรงตำแหน่งกรรมการ ในบริษัทจดทะเบียนอื่น ในรายงานประจำปี และบน website ของบริษัท

3.2 คณะกรรมการควรเลือกบุคคลที่เหมาะสมเป็นประธานกรรมการ และดูแลให้มั่นใจว่า องค์ประกอบ และการดำเนินงานของคณะกรรมการเอื้อต่อการใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจอย่างมีอิสระ

แนวปฏิบัติ

3.2.1 ประธานกรรมการควรเป็นกรรมการอิสระ

3.2.2 ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่มีหน้าที่ความรับผิดชอบต่างกัน คณะกรรมการ ควรกำหนดอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ให้ชัดเจน และเพื่อไม่ให้คนใด คนหนึ่งมีอำนาจโดยไม่จำกัด ควรแยกบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ ออกจากบุคคลที่ดำรงตำแหน่ง กรรมการผู้จัดการใหญ่

3.2.3 ประธานกรรมการมีบทบาทเป็นผู้นำของคณะกรรมการ โดยหน้าที่ของ ประธานกรรมการ อย่างน้อยควรครอบคลุม ในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) การกำกับ ติดตาม และดูแลให้มั่นใจได้ว่า การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักขององค์กร

(2) การดูแลให้มั่นใจว่า กรรมการทุกคนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรม องค์กร ที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(3) การกำหนดวาระการประชุมคณะกรรมการโดยหารือร่วมกับกรรมการผู้จัดการ ใหญ่ และมีมาตรการที่ดูแลให้เรื่องสำคัญได้ถูกบรรจุเป็นวาระการประชุม

(4) การจัดสรรเวลาไว้อย่างเพียงพอที่ฝ่ายจัดการจะเสนอเรื่องและมากพอที่ กรรมการจะ อภิปรายประเด็นสำคัญกันอย่างรอบคอบโดยทั่วกัน การส่งเสริมให้กรรมการมีการใช้ ดุลพินิจที่รอบคอบ ให้ความเห็นได้อย่างอิสระ

(5) การเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกรรมการที่เป็นผู้บริหารและกรรมการที่ ไม่เป็น ผู้บริหารและระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

3.2.4 ในกรณีที่ประธานกรรมการและกรรมการผู้จัดการใหญ่ ไม่ได้แยกจากกันอย่าง ชัดเจน

3.2.5 คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้กรรมการอิสระมีการดำรงตำแหน่ง ต่อเนื่องไม่เกิน 9 ปี นับจากวันที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการอิสระครั้งแรก ในกรณีที่ จะ แต่งตั้งกรรมการอิสระนั้น ให้ดำรงตำแหน่งต่อไป คณะกรรมการควรพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลถึง ความจำเป็นดังกล่าว

3.2.6 เพื่อให้เรื่องสำคัญได้รับการพิจารณาในรายละเอียดอย่างรอบคอบ คณะกรรมการควรพิจารณา แต่งตั้งคณะกรรมการชุดย่อย เพื่อพิจารณาประเด็นเฉพาะเรื่อง กลับกรองข้อมูล และเสนอแนวทางพิจารณา ก่อนเสนอให้คณะกรรมการเห็นชอบต่อไป

3.2.7 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการ และ คณะกรรมการชุดย่อย จำนวนครั้งของการประชุมและจำนวนครั้งที่กรรมการแต่ละท่านเข้าร่วมประชุม ในปีที่ผ่านมาและรายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด

3.3 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้การสรรหาและคัดเลือกกรรมการมีกระบวนการที่ โปร่งใสและชัดเจน เพื่อให้ได้คณะกรรมการที่มีคุณสมบัติสอดคล้องกับองค์ประกอบที่กำหนดไว้

แนวปฏิบัติ

3.3.1 คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการสรรหา ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่ และ ประธานควรเป็นกรรมการอิสระ

3.3.2 คณะกรรมการสรรหาควรจัดให้มีการประชุม เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และ วิธีการสรรหาบุคคล เพื่อให้ได้กรรมการที่มีคุณสมบัติที่จะทำให้คณะกรรมการมีองค์ประกอบความรู้ ความชำนาญที่เหมาะสม รวมทั้งมีการพิจารณาประวัติของบุคคลดังกล่าว และเสนอความเห็นต่อ คณะกรรมการ ก่อนจะนำเสนอ ที่ประชุมผู้ถือหุ้นให้เป็นผู้แต่งตั้งกรรมการ นอกจากนี้ผู้ถือหุ้นควร ได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอเกี่ยวกับบุคคล ที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อประกอบการตัดสินใจ

3.3.3 คณะกรรมการสรรหาควรทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการ เพื่อ เสนอแนะต่อ คณะกรรมการก่อนที่จะมีการสรรหากรรมการที่ครบวาระและในกรณีที่คณะกรรมการ สรรหาเสนอชื่อกรรมการ รายเดิม ควรคำนึงถึงผลการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการรายดังกล่าว ประกอบด้วย

3.3.4 ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการ สรรหา ควรมี การเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปีรวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่ มีความขัดแย้งทาง ผลประโยชน์

3.4 ในการเสนอคำตอบแทนคณะกรรมการให้ผู้ถือหุ้นอนุมัติคณะกรรมการควรพิจารณา ให้โครงสร้าง และอัตราค่าตอบแทนมีความเหมาะสมกับความรับผิดชอบและจงใจให้คณะกรรมการ นำพองค์กรให้ ดำเนินงานตามเป้าหมายทั้งระยะสั้นและระยะยาว

แนวปฏิบัติ

3.4.1 คณะกรรมการควรจัดตั้งคณะกรรมการพิจารณาค่าตอบแทน ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่และประธาน ควรเป็นกรรมการอิสระ เพื่อทำหน้าที่พิจารณานโยบายและหลักเกณฑ์ในการ กำหนดค่าตอบแทน

3.4.2 ค่าตอบแทนของกรรมการควรสอดคล้องกับกลยุทธ์และเป้าหมายระยะยาวของบริษัท ประสิทธิภาพภาระหน้าที่ ขอบเขตของบทบาทและความรับผิดชอบ (accountability and responsibility) รวมถึงประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากกรรมการแต่ละคน กรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้น เช่น เป็นสมาชิกของคณะกรรมการชุดย่อยควรได้รับค่าตอบแทนเพิ่มเติมที่เหมาะสมด้วย ทั้งนี้อยู่ในลักษณะที่เปรียบเทียบได้กับระดับที่ปฏิบัติอยู่ในอุตสาหกรรม

3.4.3 ผู้ถือหุ้นต้องเป็นผู้อนุมัติโครงสร้างและอัตราค่าตอบแทนกรรมการ ทั้งรูปแบบที่เป็นตัวเงิน และไม่ใช่ตัวเงิน โดยคณะกรรมการควรพิจารณาค่าตอบแทนแต่ละรูปแบบให้มีความเหมาะสม ทั้ง ค่าตอบแทนในอัตราคงที่ (เช่น ค่าตอบแทนประจำ เบี้ยประชุม) และค่าตอบแทนตามผลดำเนินงานของบริษัท (เช่น โบนัส บำเหน็จ) โดยควรเชื่อมโยงกับมูลค่าที่บริษัทสร้างให้กับผู้ถือหุ้น แต่ไม่ควรอยู่ในระดับที่สูงเกินไป จนทำให้เกิดการมุ่งเน้นแต่ผลประโยชน์ระยะสั้น

3.4.4 คณะกรรมการควรเปิดเผยนโยบายและหลักเกณฑ์การกำหนดค่าตอบแทนกรรมการที่สะท้อน ถึงภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของแต่ละคน รวมทั้งรูปแบบและจำนวนของค่าตอบแทนด้วย ทั้งนี้ จำนวนเงินค่าตอบแทนที่เปิดเผย ควรรวมถึงค่าตอบแทนที่กรรมการแต่ละท่านได้รับจากการเป็นกรรมการ ของบริษัทย่อยด้วย

3.4.5 ในกรณีที่คณะกรรมการได้แต่งตั้งบุคคลใดให้เป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการพิจารณา ค่าตอบแทน ควรมีการเปิดเผยข้อมูลของที่ปรึกษานั้นไว้ในรายงานประจำปีรวมทั้งความเป็นอิสระ หรือไม่มี ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

3.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้กรรมการทุกคนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ และจัดสรรเวลา อย่างเพียงพอ

แนวปฏิบัติ

3.5.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า มีกลไกสนับสนุนให้กรรมการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตน

3.5.2 คณะกรรมการควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการดำรงตำแหน่งในบริษัทอื่นของกรรมการ โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพการทำงานของกรรมการที่ดำรงตำแหน่งหลายบริษัท และเพื่อให้มั่นใจว่า กรรมการสามารถทุ่มเทเวลาในการปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทได้อย่างเพียงพอ ควรกำหนดจำนวนบริษัท จดทะเบียนที่กรรมการแต่ละคนจะไปดำรงตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะหรือสภาพธุรกิจของบริษัท แต่รวมแล้วไม่ควรเกิน 5 บริษัทจดทะเบียน ทั้งนี้เนื่องจากประสิทธิภาพของการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ กรรมการบริษัทอาจลดลง หากจำนวนบริษัทที่กรรมการไปดำรงตำแหน่งมีมากเกินไป และควรให้มี การเปิดเผยหลักเกณฑ์ดังกล่าว

3.5.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีระบบการรายงานการดำรงตำแหน่งอื่นของกรรมการ และเปิดเผย ให้เป็นที่รับทราบ

3.5.4 ในกรณีที่กรรมการดำรงตำแหน่งกรรมการหรือผู้บริหาร หรือมีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยตรง หรือโดยอ้อมในกิจการอื่นที่มีความขัดแย้ง หรือสามารถใช้โอกาสหรือข้อมูลของบริษัทเพื่อประโยชน์ของตน คณะกรรมการต้องดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีมาตรการป้องกันอย่างเพียงพอและมีการแจ้งให้ผู้ถือหุ้นรับทราบ ตามเหมาะสม

3.5.5 กรรมการแต่ละคนควรเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของจำนวนการประชุม คณะกรรมการบริษัททั้งหมดที่ได้จัดให้มีขึ้นในรอบปี

3.6 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกรอบและกลไกในการกำกับดูแลนโยบายและการดำเนินงานของ บริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ ในระดับที่เหมาะสมกับกิจการแต่ละแห่ง รวมทั้ง บริษัทย่อยและกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนมีความเข้าใจถูกต้องตรงกันด้วย

แนวปฏิบัติ

3.6.1 คณะกรรมการควรพิจารณากำหนดนโยบายการกำกับดูแลบริษัทย่อย ซึ่งรวมถึง

(1) ระดับการแต่งตั้งบุคคลไปเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อย โดยให้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งโดยทั่วไปควรให้คณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง เว้นแต่บริษัทดังกล่าวเป็นบริษัทขนาดเล็กที่เป็น operating arms ของกิจการ คณะกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นผู้แต่งตั้งก็ได้ หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ปี 2560

(2) กำหนดขอบเขตหน้าที่และความรับผิดชอบของบุคคลที่เป็นตัวแทนของบริษัทตามข้อ (1) และให้ตัวแทนของบริษัทดูแลให้การปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายของบริษัทย่อย และในกรณีที่บริษัทย่อยมีผู้ร่วมลงทุนอื่น คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายให้ตัวแทน ทำหน้าที่อย่างดีที่สุดเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทย่อย และให้สอดคล้องกับนโยบาย ของบริษัทแม่

(3) ระบบการควบคุมภายในของบริษัทย่อยที่เหมาะสมและรัดกุมเพียงพอและการทำรายการ ต่างๆเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง

(4) การเปิดเผยข้อมูลฐานะการเงินและผลการดำเนินงานการทำรายการกับบุคคล ที่เกี่ยวข้องกันการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งทรัพย์สิน การทำรายการอื่นที่สำคัญการเพิ่มทุน การลดทุน การเลิกบริษัทย่อย เป็นต้น

3.6.2 หากเป็นการเข้าร่วมลงทุนในกิจการอื่นอย่างมีนัยสำคัญ เช่น มีสัดส่วนการถือหุ้นที่มีสิทธิ ออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50 และจำนวนเงินลงทุนหรืออาจต้องลงทุนเพิ่มเติมมีนัยสำคัญ ต่อบริษัท ในกรณีที่จำเป็น คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดทำ shareholders' agreement หรือข้อตกลงอื่น เพื่อให้เกิดความชัดเจนเกี่ยวกับอำนาจในการบริหารจัดการและการมี

ส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญ การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อสามารถใช้เป็นข้อมูลในการ จัดทำงบการเงินของบริษัทได้ตามมาตรฐาน และกำหนดเวลา

3.7 คณะกรรมการควรจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ประจำปีของ คณะกรรมการ คณะกรรมการ ชุดย่อย และกรรมการรายบุคคล โดยผลประเมินควรถูกนำไปใช้ สำหรับการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปด้วย

แนวปฏิบัติ

3.7.1 คณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อยควรประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาผลงานและปัญหา เพื่อการปรับปรุงแก้ไขต่อไป โดยควรกำหนด บรรทัดฐานที่จะใช้เปรียบเทียบกับผลการปฏิบัติงานอย่างมีหลักเกณฑ์

3.7.2 ในการประเมินผลการปฏิบัติงานควรประเมินทั้งแบบคณะและรายบุคคล โดย อย่างน้อย ต้องเป็นวิธีประเมินด้วยตนเอง (self-evaluation) หรือคณะกรรมการอาจพิจารณาใช้วิธี ประเมินแบบไขว้ (cross evaluation) ร่วมด้วยก็ได้รวมทั้งเปิดเผยหลักเกณฑ์ขั้นตอนและผลการ ประเมินในภาพรวมไว้ใน รายงานประจำปี

3.7.3 คณะกรรมการอาจพิจารณาจัดให้มีที่ปรึกษาภายนอกมาช่วยในการกำหนด แนวทาง และ เสนอแนะประเด็นในการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอย่างน้อยทุก ๆ 3 ปีและเปิดเผย การดำเนินการดังกล่าวไว้ในรายงานประจำปี

3.7.4 ผลการประเมินของคณะกรรมการควรถูกนำไปใช้ประกอบพิจารณาความ เหมาะสมของ องค์ประกอบคณะกรรมการ

3.8 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้คณะกรรมการและกรรมการแต่ละคนมีความรู้ความ เข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ลักษณะการประกอบธุรกิจและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบ ธุรกิจ ตลอดจนสนับสนุน ให้กรรมการทุกคนได้รับการเสริมสร้างทักษะและความรู้สำหรับการปฏิบัติ หน้าที่กรรมการอย่างสม่ำเสมอ

แนวปฏิบัติ

3.8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการใหม่จะ ได้รับการแนะนำ และมีข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งรวมถึงความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก วิสัยทัศน์ พันธกิจ ค่านิยมองค์กร ตลอดจนลักษณะธุรกิจและแนวทางการดำเนินธุรกิจ ของกิจการ

3.8.2 คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการได้รับการอบรมและพัฒนาความรู้ที่จำเป็น อย่างต่อเนื่อง

3.8.3 คณะกรรมการควรมีความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย กฎเกณฑ์มาตรฐาน ความเสี่ยงและสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจรวมทั้งได้รับทราบข้อมูลที่เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

3.8.4 คณะกรรมการควรเปิดเผยข้อมูลการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องของคณะกรรมการในรายงานประจำปี

3.9 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่าการดำเนินงานของคณะกรรมการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย สามารถเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญ และมีเลขานุการบริษัทที่มีความรู้และประสบการณ์ที่จำเป็นและเหมาะสมต่อ การสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการ

แนวปฏิบัติ

3.9.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีกำหนดการประชุมและวาระการประชุม คณะกรรมการเป็นการล่วงหน้า เพื่อให้กรรมการสามารถจัดเวลาและเข้าร่วมประชุมได้

3.9.2 จำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการควรพิจารณาให้เหมาะสมกับภาระหน้าที่และ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการและลักษณะการดำเนินธุรกิจของบริษัท แต่ไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี ในกรณีที่คณะกรรมการไม่ได้มีการประชุมทุกเดือน คณะกรรมการควรกำหนดให้ฝ่ายจัดการรายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการทราบในเดือนที่ไม่ได้มีการประชุม เพื่อให้คณะกรรมการสามารถกำกับควบคุม และดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการได้อย่างต่อเนื่องและทันการณ์

3.9.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีกลไกให้กรรมการแต่ละคน รวมทั้งฝ่ายจัดการมีอิสระที่จะเสนอ เรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทเข้าสู่วาระการประชุม

3.9.4 เอกสารประกอบการประชุมควรส่งให้แก่กรรมการเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 5 วันทำการ ก่อนวันประชุม

3.9.5 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่/CEO/ผู้บริหารระดับสูง เข้าร่วมประชุม คณะกรรมการเพื่อให้สารสนเทศรายละเอียดเพิ่มเติมในฐานะที่เกี่ยวข้องกับปัญหาโดยตรงและเพื่อให้มีโอกาส รู้จักผู้บริหารระดับสูงสำหรับใช้ประกอบการพิจารณาแผนการสืบทอดตำแหน่ง

3.9.6 คณะกรรมการควรเข้าถึงสารสนเทศที่จำเป็นเพิ่มเติมได้จากกรรมการผู้จัดการใหญ่/เลขานุการ บริษัทหรือผู้บริหารอื่นที่ได้รับมอบหมายภายในขอบเขตนโยบายที่กำหนด และในกรณีที่จำเป็นคณะกรรมการ อาจจัดให้มีการเห็นอิสระจากที่ปรึกษาหรือผู้ประกอบวิชาชีพภายนอก โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของบริษัท

3.9.7 คณะกรรมการควรถือเป็นนโยบายให้กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารมีโอกาสที่จะประชุมระหว่าง กันเองตามความจำเป็นเพื่ออภิปรายปัญหาต่างๆเกี่ยวกับการจัดการที่อยู่ในความสนใจโดยไม่มีฝ่ายจัดการ ร่วมด้วย และควรแจ้งให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบถึงผลการประชุมด้วย

3.9.8 คณะกรรมการควรกำหนดคุณสมบัติและประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทที่เหมาะสม ที่จะปฏิบัติหน้าที่ในการให้คำแนะนำเกี่ยวกับด้านกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่คณะกรรมการจะต้องทราบ ดูแลการจัดการเอกสารการประชุมคณะกรรมการ เอกสารสำคัญต่าง ๆ และกิจกรรมของคณะกรรมการ รวมทั้งประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการ นอกจากนี้ คณะกรรมการควรเปิดเผยคุณสมบัติ และประสบการณ์ของเลขานุการบริษัทในรายงานประจำปีและบน websiteของบริษัท

3.9.9 เลขานุการบริษัทควรได้รับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องที่จะเป็นประโยชน์ ต่อการปฏิบัติหน้าที่และในกรณีที่มีหลักสูตรรับรอง (certified programme) เลขานุการบริษัทควรเข้ารับการ อบรมหลักสูตรดังกล่าวด้วย

หลักปฏิบัติ 4 สรรหาและพัฒนาผู้บริหารระดับสูงและการบริหารบุคลากร (Ensure Effective CEO and People Management)

4.1 คณะกรรมการควรดำเนินการให้มั่นใจว่ามีการสรรหาและพัฒนากรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหาร ระดับสูงให้มีความรู้ทักษะ ประสบการณ์และคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการขับเคลื่อนองค์กรไปสู่เป้าหมาย

แนวปฏิบัติ

4.1.1 คณะกรรมการควรพิจารณาหรือมอบหมายให้คณะกรรมการสรรหาพิจารณาหลักเกณฑ์และ วิธีการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมเพื่อดำรงตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่

4.1.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ดูแลให้มีผู้บริหารระดับสูงที่เหมาะสม โดยอย่างน้อยคณะกรรมการหรือคณะกรรมการสรรหาควรร่วมกับกรรมการผู้จัดการใหญ่พิจารณาหลักเกณฑ์ และวิธีการในการสรรหาและแต่งตั้งบุคคล เห็นชอบบุคคลที่กรรมการผู้จัดการใหญ่เสนอให้เป็นผู้บริหาร ระดับสูง

4.1.3 เพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีแผนสืบทอด ตำแหน่ง (succession plan) เพื่อเป็นการเตรียมสืบทอดตำแหน่งกรรมการผู้จัดการใหญ่ และผู้บริหาร ระดับสูงและให้กรรมการผู้จัดการใหญ่รายงานผลการดำเนินงานตามแผนสืบทอด ตำแหน่งต่อคณะกรรมการ เพื่อทราบเป็นระยะด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4.1.4 คณะกรรมการควรส่งเสริมและสนับสนุนให้กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงได้รับ การอบรมและพัฒนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงาน

4.1.5 คณะกรรมการควรกำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการไปดำรงตำแหน่ง กรรมการที่บริษัทอื่น ของกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับสูงอย่างชัดเจน ทั้งประเภทของ ตำแหน่งกรรมการและจำนวน บริษัทที่สามารถไปดำรงตำแหน่งได้

4.2 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนและการ ประเมินผลที่เหมาะสม

แนวปฏิบัติ

4.2.1 คณะกรรมการควรกำหนดโครงสร้างค่าตอบแทนที่เป็นเครื่องจูงใจให้ กรรมการผู้จัดการใหญ่ ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรอื่น ๆ ทุกระดับปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของ องค์กรและสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาวซึ่ง รวมถึง

(1) การพิจารณาความเหมาะสมของสัดส่วนค่าตอบแทนที่เป็นเงินเดือน ผล การดำเนิน งานระยะสั้น เช่น โบนัส และผลการดำเนินงานระยะยาว เช่น Employee Stock Ownership Plan

(2) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน ควรคำนึงถึงปัจจัย เช่น ระดับ ค่าตอบแทนสูงกว่าหรือเท่ากับระดับอุตสาหกรรมโดยประมาณ ผลการดำเนินงาน ของกิจการ

(3) การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินผล และการสื่อสารให้เป็น ที่ รับทราบ

4.2.2 คณะกรรมการที่ไม่รวมกรรมการที่เป็นผู้บริหารควรมีบทบาทเกี่ยวกับ ค่าตอบแทนและ การประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่น้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(1) เห็นชอบหลักเกณฑ์การประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยเกณฑ์การ ประเมิน ผลงานควรจูงใจให้กรรมการผู้จัดการใหญ่บริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และสอดคล้องกับผลประโยชน์ของกิจการในระยะยาวโดยสื่อสาร ให้กรรมการ ผู้จัดการใหญ่ทราบเกณฑ์การประเมินเป็นการล่วงหน้า

(2) ประเมินผลงานกรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นประจำทุกปีหรืออาจมอบหมายให้ คณะกรรมการ พิจารณาค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมิน และประธานกรรมการหรือกรรมการอาวุโส ควร เป็นผู้สื่อสารผลการพิจารณา รวมทั้งประเด็นเพื่อการพัฒนาให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ทราบ

(3) อนุมัติค่าตอบแทนประจำปีของกรรมการผู้จัดการใหญ่และควรพิจารณาผล ประเมินการ ปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้จัดการใหญ่และปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

4.2.3 คณะกรรมการควรเห็นชอบหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงาน ตลอดจนอนุมัติ โครงสร้างค่าตอบแทนของผู้บริหารระดับสูง และติดตามให้กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประเมินผู้บริหารระดับสูง ให้สอดคล้องกับหลักการประเมินดังกล่าว

4.2.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์และปัจจัยในการประเมินผลงาน สำหรับทั้งองค์กร

4.3 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้นที่อาจมีผลกระทบต่อการบริหารและ การดำเนินงานของกิจการ

แนวปฏิบัติ

4.3.1 คณะกรรมการควรเข้าใจโครงสร้างและความสัมพันธ์ของผู้ถือหุ้น ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของ ข้อตกลงภายในกิจการครบถ้วนไม่ว่าจะเป็นลายลักษณ์อักษรหรือไม่ข้อตกลงผู้ถือหุ้น หรือนโยบายของกลุ่ม บริษัทแม่ซึ่งมีผลต่ออำนาจในการควบคุมการบริหารจัดการกิจการ

4.3.2 คณะกรรมการควรดูแลไม่ให้ข้อตกลงตามข้อ 4.3.1 เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ คณะกรรมการ เช่น การมีบุคคลที่เหมาะสมมาสืบทอดตำแหน่ง

4.3.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลตามข้อตกลงต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อควบคุม กิจการ

4.4 คณะกรรมการควรติดตามดูแลการบริหารและพัฒนาบุคลากรให้มีจำนวนความรู้ ทักษะประสบการณ์ และแรงจูงใจที่เหมาะสม

แนวปฏิบัติ

4.4.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการบริหารทรัพยากรบุคคลที่สอดคล้องกับทิศทางและกลยุทธ์ของ องค์กร พนักงานในทุกระดับมีความรู้ความสามารถแรงจูงใจที่เหมาะสม และได้รับการปฏิบัติ อย่างเป็นธรรม เพื่อรักษาบุคลากรที่มีความสามารถขององค์กรไว้

4.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกลไกอื่นเพื่อ ดูแลให้พนักงาน มีการออมอย่างเพียงพอสำหรับรองรับการเกษียณ รวมทั้งสนับสนุนให้พนักงานมี ความรู้ความเข้าใจในการ บริหารจัดการเงิน การเลือกนโยบายการลงทุนที่สอดคล้องกับช่วงอายุระดับ ความเสี่ยง หรือดูแลให้มึนโยบาย การลงทุนแบบ life path

หลักปฏิบัติ 5 ส่งเสริมนวัตกรรมและการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบ (NurtureInnovationand Responsible Business)

5.1 คณะกรรมการควรให้ความสำคัญและสนับสนุนการสร้างนวัตกรรมที่ก่อให้เกิดมูลค่า แก่ธุรกิจควบคู่ ไปกับการสร้างคุณประโยชน์ต่อลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความรับผิดชอบต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

แนวปฏิบัติ

5.1.1 คณะกรรมการควรให้ความสำคัญกับการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งเสริมให้ เกิดนวัตกรรม และดูแลให้ฝ่ายจัดการนำไปเป็นส่วนหนึ่งในการทบทวนกลยุทธ์การวางแผนพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินงาน และการติดตามผลการดำเนินงาน

5.1.2 คณะกรรมการควรส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กิจการตามสภาพปัจจัย แวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งอาจครอบคลุมการกำหนดรูปแบบธุรกิจ (business model) วิธีคิด มุมมองในการออกแบบและพัฒนาสินค้าและบริการ การวิจัย การปรับปรุงกระบวนการผลิตและกระบวนการ ทำงาน รวมทั้งการร่วมมือกับคู่ค้า

5.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลให้ฝ่ายจัดการประกอบธุรกิจอย่างมีความรับผิดชอบต่อสังคมและ สิ่งแวดล้อม และสะท้อนอยู่ในแผนดำเนินการ (operational plan) เพื่อให้มั่นใจได้ว่าทุกฝ่ายขององค์กรได้ ดำเนินการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก และแผนกลยุทธ์ (strategies) ของกิจการ

แนวปฏิบัติ

5.2.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มีกลไกที่ทำให้มั่นใจว่า กิจการประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นได้เสีย เพื่อเป็นแนวทางให้ทุกส่วน ในองค์กรสามารถบรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก ที่เป็นไปด้วยความยั่งยืน

5.3 คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดสรรและจัดการทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบและการพัฒนาทรัพยากรตลอดสาย value chain เพื่อให้สามารถบรรลุ วัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักได้อย่างยั่งยืน

แนวปฏิบัติ

5.3.1 คณะกรรมการควรตระหนักถึงความจำเป็นของทรัพยากรที่ต้องใช้รวมทั้งตระหนักว่าการใช้ ทรัพยากรแต่ละประเภทมีผลกระทบต่อกันและกัน

5.3.2 คณะกรรมการควรตระหนักว่า รูปแบบธุรกิจ (business model) ที่ต่างกัน ทำให้เกิดผล กระทบต่อทรัพยากรที่ต่างกันด้วย ดังนั้น ในการตัดสินใจเลือกรูปแบบธุรกิจ จึงควรคำนึงถึงผลกระทบ และความคุ้มค่าที่จะเกิดขึ้นต่อทรัพยากร โดยยังคงอยู่บนพื้นฐานของการมีจริยธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างคุณค่าให้แก่กิจการอย่างยั่งยืน

5.3.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ในการบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลักของกิจการ ฝ่ายจัดการมีการทบทวน พัฒนาดูแลการใช้ทรัพยากรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยภายในและภายนอกอยู่เสมอ

5.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีกรอบการกำกับดูแลและการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศระดับ องค์กร ที่สอดคล้องกับความต้องการของกิจการรวมทั้งดูแลให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเพิ่ม โอกาสทางธุรกิจและพัฒนาการดำเนินงาน การบริหารความเสี่ยง เพื่อให้กิจการสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายหลักของกิจการ

แนวปฏิบัติ

5.4.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายในเรื่องการจัดสรรและการบริหารทรัพยากรด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ ซึ่งครอบคลุมถึงการจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำเนิน

ธุรกิจ และการกำหนดแนวทาง เพื่อรองรับในกรณีที่ไม่สามารถจัดสรรทรัพยากรได้เพียงพอตามที่กำหนดไว้

5.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรครอบคลุมถึงการบริหารและจัดการ ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศด้วย

5.4.3 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายและมาตรการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบ สารสนเทศ

หลักปฏิบัติ 6 ดูแลให้มีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม (Strengthen Effective Risk Management and Internal Control)

6.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทมีระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ที่จะทำให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ และมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติ

6.1.1 คณะกรรมการควรเข้าใจความเสี่ยงที่สำคัญของกิจการและอนุมัติความเสี่ยงที่ยอมรับได้

6.1.2 คณะกรรมการควรพิจารณาและอนุมัตินโยบายการบริหารความเสี่ยงที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และความเสี่ยงที่ยอมรับได้ของกิจการ สำหรับเป็นกรอบการปฏิบัติงาน ในกระบวนการบริหารความเสี่ยงของทุกคนในองค์กรให้เป็นทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้คณะกรรมการควรให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและดูแลให้มีการทบทวนนโยบายการบริหารความเสี่ยงเป็นประจำ เช่น ปีละ 1 ครั้ง

6.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทมีการระบุความเสี่ยง โดยพิจารณาปัจจัยทั้งภายนอกและ ภายในองค์กรที่อาจส่งผลให้บริษัทไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

6.1.4 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า บริษัทได้มีการประเมินผลกระทบและโอกาสที่เกิดขึ้นของ ความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้เพื่อจัดลำดับความเสี่ยงและมีวิธีจัดการความเสี่ยงที่เหมาะสม

6.1.5 คณะกรรมการสามารถมอบหมายให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงหรือ คณะกรรมการ ตรวจสอบกลับกรองข้อ 6.1.1–6.1.4 ก่อนเสนอให้คณะกรรมการพิจารณา ตามที่ เหมาะสมกับธุรกิจ

6.1.6 คณะกรรมการควรติดตามและประเมินผลประสิทธิผลของการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

6.1.7 คณะกรรมการมีหน้าที่ดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจให้เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐาน ที่เกี่ยวข้อง ทั้งของในประเทศและในระดับสากล

6.1.8 ในกรณีที่บริษัทมีบริษัทย่อยหรือกิจการอื่นที่บริษัทไปลงทุนอย่างมีนัยสำคัญ (เช่น มีสัดส่วน การถือหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงตั้งแต่ร้อยละ 20 แต่ไม่เกินร้อยละ 50) คณะกรรมการควร นำผลประเมินระบบ ควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยงมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาตามข้อ 6.1.1–6.1.7 ด้วย

6.2 คณะกรรมการต้องจัดตั้งคณะกรรมการตรวจสอบที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและ อิสระ

แนวปฏิบัติ

6.2.1 คณะกรรมการต้องจัดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบประกอบด้วยกรรมการ อย่างน้อย 3 คน ซึ่งทุกคนต้องเป็นกรรมการอิสระ และมีคุณสมบัติและหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ของ สำนักงานคณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

6.2.2 คณะกรรมการควรกำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบไว้เป็นลายลักษณ์อักษร โดย ควรมีหน้าที่อย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) สอบทานให้กิจการมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและครบถ้วน (accuracy and completeness)

(2) สอบทานให้กิจการมีระบบการควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสม และมีประสิทธิผล

(3) สอบทานให้กิจการปฏิบัติตามกฎหมายและมาตรฐานที่เกี่ยวข้อง

(4) พิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบใน การพิจารณาแต่งตั้งโยกย้าย เลิกจ้างหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน หรือหน่วยงานอื่นใดที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจสอบภายใน

(5) พิจารณา คัดเลือก เสนอบุคคลซึ่งมีความเป็นอิสระเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้สอบบัญชี และ พิจารณาเสนอค่าตอบแทนของบุคคลดังกล่าว รวมทั้งประชุมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มี ฝ่ายจัดการ เข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละครั้ง

(6) พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ เพื่อให้ มั่นใจได้ว่าเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รายการดังกล่าวมีความสมเหตุสมผลและ เป็น ประโยชน์สูงสุดต่อกิจการ

(7) สอบทานความถูกต้องของเอกสารอ้างอิงและแบบประเมินตนเองเกี่ยวกับ มาตรการต่อต้านการคอร์รัปชันของกิจการตามโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการ ต่อต้านทุจริต

6.2.3 คณะกรรมการควรดูแลให้บริษัทจัดให้มีกลไกหรือเครื่องมือที่จะทำให้ คณะกรรมการตรวจสอบ สามารถเข้าถึงข้อมูลที่เป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น

เอื้ออำนวยให้คณะกรรมการ ตรวจสอบสามารถเรียกผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล การได้หารือร่วมกับผู้สอบบัญชีหรือแสวงหาความเห็น ที่เป็นอิสระจากที่ปรึกษาทางวิชาชีพอื่นใดมาประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการตรวจสอบได้

6.2.4 คณะกรรมการควรจัดให้มีบุคคลหรือหน่วยงานตรวจสอบภายในที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับผิดชอบในการพัฒนาและสอบทานประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน พร้อมทั้งรายงานให้คณะกรรมการตรวจสอบและเปิดเผยรายงานการสอบทานไว้ในรายงาน ประจำปี

6.2.5 คณะกรรมการตรวจสอบต้องให้ความเห็นถึงความเพียงพอของระบบการบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน และเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี

6.3 คณะกรรมการควรติดตามดูแลและจัดการความขัดแย้งของผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างบริษัท กับฝ่ายจัดการ คณะกรรมการ หรือผู้ถือหุ้น รวมไปถึงการป้องกันการใช้ประโยชน์อันมิควรในทรัพย์สิน ข้อมูล และโอกาสของบริษัท และการทำธุรกรรมกับผู้ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับบริษัทในลักษณะที่ไม่สมควร

แนวปฏิบัติ

6.3.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งรวมถึงการ กำหนดนโยบายและวิธีปฏิบัติในการรักษาความลับ (confidentiality) การรักษาความน่าเชื่อถือ (integrity) และความพร้อมใช้ของข้อมูล รวมทั้งการจัดการข้อมูลที่มีผลกระทบต่อราคาหลักทรัพย์ (market sensitive information) นอกจากนี้ คณะกรรมการควรดูแลให้กรรมการผู้บริหารระดับสูง และ พนักงาน ตลอดจนบุคคลภายนอกที่เกี่ยวข้อง อาทิที่ปรึกษาทางกฎหมาย ที่ปรึกษาทางการเงิน ปฏิบัติตาม ระบบการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลด้วย

6.3.2 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการจัดการและติดตามรายการที่อาจมีความขัดแย้งของ ผลประโยชน์รวมทั้งดูแลให้มีแนวทางและวิธีปฏิบัติเพื่อให้การทำรายการดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอน การดำเนินการและการเปิดเผยข้อมูล ตามที่กฎหมายกำหนดและเป็นไปเพื่อผลประโยชน์ของบริษัทและ ผู้ถือหุ้นโดยรวมเป็นสำคัญ โดยที่ผู้มีส่วนได้เสียไม่ควรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

6.3.3 คณะกรรมการควรมีข้อกำหนดให้กรรมการรายงานการมีส่วนได้เสียอย่างน้อยก่อนการ พิจารณาวาระการประชุมคณะกรรมการ และบันทึกไว้ในรายงานการประชุมคณะกรรมการ คณะกรรมการ ควรดูแลให้กรรมการที่มีส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในลักษณะที่อาจทำให้กรรมการรายดังกล่าวไม่สามารถ ให้ความเห็นได้อย่างอิสระ งดเว้นจากการมีส่วนร่วมในการประชุมพิจารณาในวาระนั้น

6.4 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีการจัดทำนโยบายและแนวปฏิบัติด้านการต่อต้านคอร์รัปชันที่ชัดเจน และสื่อสารในทุกระดับขององค์กรและต่อคนนอกเพื่อให้เกิดการนำไปปฏิบัติได้จริง

แนวปฏิบัติ

6.4.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีโครงการ หรือแนวทางในการต่อต้านการทุจริต การคอร์รัปชัน รวมถึงการสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและปลูกฝังให้พนักงานทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

6.5 คณะกรรมการควรดูแลให้กิจการมีกลไกในการรับเรื่องร้องเรียนและการดำเนินการกรณีมีการ ชี้เบาะแส

แนวปฏิบัติ

6.5.1 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้มีกลไกและกระบวนการจัดการ ข้อร้องเรียนของผู้มีส่วนได้เสีย และดูแลให้มีการจัดช่องทางเพื่อการรับข้อร้องเรียน ที่มีความสะดวกและมีมากกว่าหนึ่งช่องทาง รวมทั้งเปิดเผยช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนไว้ใน website หรือ รายงานประจำปี

6.5.2 คณะกรรมการดูแลให้มีนโยบายและแนวทางที่ชัดเจนในกรณีที่มีการชี้เบาะแส โดยควรกำหนด ให้มีช่องทางในการแจ้งเบาะแสด้านทางwebsiteของกิจการหรือผ่านกรรมการอิสระ/กรรมการตรวจสอบของ กิจการที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งมีกระบวนการตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการและรายงานต่อคณะกรรมการ

6.5.3 คณะกรรมการควรดูแลให้มีมาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมแก่ผู้แจ้งเบาะแสที่แจ้งเบาะแสด้วย เจตนาสุจริต

หลักปฏิบัติ 7 รักษาความน่าเชื่อถือทางการเงินและการเปิดเผยข้อมูล (Ensure Disclosure and Financial Integrity)

7.1 คณะกรรมการมีความรับผิดชอบในการดูแลให้ระบบการจัดทำรายงานทางการเงิน และการเปิดเผย ข้อมูลสำคัญต่างๆ ถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เป็นไปตามกฎเกณฑ์มาตรฐาน และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติ

7.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำและเปิดเผยข้อมูล มีความรู้ทักษะ และประสบการณ์ที่เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบและมีจำนวนเพียงพอโดยบุคลากรดังกล่าวหมายรวมถึงผู้บริหารสูงสุดสายงานบัญชีและการเงิน ผู้จัดทำบัญชีผู้ตรวจสอบภายใน เลขานุการบริษัท และนักลงทุน สัมพันธ์

7.1.2 ในการให้ความเห็นชอบการเปิดเผยข้อมูล คณะกรรมการควรคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง โดยในกรณีที่เป็นรายงานทางการเงิน ควรพิจารณาปัจจัยอย่างน้อยดังต่อไปนี้ด้วย

(1) ผลการประเมินความเสี่ยงของระบบควบคุมภายใน

(2) ความเห็นของผู้สอบบัญชีในรายงานทางการเงิน และข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับ ระบบควบคุมภายใน รวมทั้งข้อสังเกตของผู้สอบบัญชีผ่านการสื่อสารในช่องทางอื่น ๆ (ถ้ามี)

(3) ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบ

(4) ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก กลยุทธ์และนโยบายของบริษัท

7.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้การเปิดเผยข้อมูล ซึ่งรวมถึงงบการเงิน รายงานประจำปีแบบ 56-1 สามารถสะท้อนฐานะการเงินและผลการดำเนินงานอย่างเพียงพอ รวมทั้งควรสนับสนุนให้บริษัทจัดทำ คำอธิบายและการวิเคราะห์ของฝ่ายจัดการ (management discussion and analysis หรือ MD&A) เพื่อประกอบ การเปิดเผยงบการเงินทุกไตรมาส ทั้งนี้เพื่อให้นักลงทุนได้รับทราบข้อมูลและเข้าใจการเปลี่ยนแปลง ที่เกิดขึ้นกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทในแต่ละไตรมาสได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ข้อมูลตัวเลข ในงบการเงินเพียงอย่างเดียว

7.1.4 ในกรณีที่การเปิดเผยข้อมูลรายการใดเกี่ยวข้องกับกรรมการรายใดรายหนึ่ง เป็นการเฉพาะ กรรมการรายนั้นควรดูแลให้การเปิดเผยในส่วนของตนมีความครบถ้วน ถูกต้องด้วย เช่น ข้อมูลผู้ถือหุ้นของ กลุ่มตน การเปิดเผยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ shareholders' agreement ของ กลุ่มตน

7.2 คณะกรรมการควรติดตามดูแลความเพียงพอของสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้

แนวปฏิบัติ

7.2.1 คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการมีการติดตามและประเมินฐานะทางการเงินของกิจการ และมีการรายงานต่อคณะกรรมการอย่างสม่ำเสมอ โดยคณะกรรมการและฝ่ายจัดการควรร่วมกันหาทาง แก้ไขโดยเร็วหากเริ่มมีสัญญาณบ่งชี้ถึงปัญหาสภาพคล่องทางการเงินและความสามารถในการชำระหนี้

7.2.2 ในการอนุมัติการทำรายการใด ๆ หรือการเสนอความเห็นให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติ คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่า การทำรายการดังกล่าวจะไม่กระทบต่อความต่อเนื่องในการดำเนินกิจการ สภาพคล่องทางการเงิน หรือความสามารถในการชำระหนี้

7.3 ในภาวะที่กิจการประสบปัญหาทางการเงินหรือมีแนวโน้มจะประสบปัญหา คณะกรรมการควรมั่นใจ ได้ว่า กิจการมีแผนในการแก้ไขปัญหา หรือมีกลไกอื่นที่จะสามารถแก้ไขปัญหาทางการเงินได้ทั้งนี้ภายใต้การ คำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

แนวปฏิบัติ

7.3.1 ในกรณีที่กิจการมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถชำระหนี้หรือมีปัญหาทางการเงิน คณะกรรมการ ควรติดตามอย่างใกล้ชิด และดูแลให้กิจการประกอบธุรกิจด้วยความระมัดระวัง และปฏิบัติตามข้อกำหนด เกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูล

7.3.2 คณะกรรมการควรดูแลให้กิจการกำหนดแผนการแก้ไขปัญหาทางการเงิน โดยคำนึงถึงความ เป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึงเจ้าหน้าที่ตลอดจนติดตามการแก้ไขปัญหา โดยให้ฝ่ายจัดการรายงาน สถานะอย่างสม่ำเสมอ

7.3.3 คณะกรรมการควรมั่นใจได้ว่า การพิจารณาตัดสินใจใด ๆ ในการแก้ไขปัญหาทางการเงิน ของบริษัท ไม่ว่าจะด้วยวิธีการใดจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล

7.4 คณะกรรมการควรพิจารณาจัดทำรายงานความยั่งยืนตามความเหมาะสม

แนวปฏิบัติ

7.4.1 คณะกรรมการควรพิจารณาความเหมาะสมในการเปิดเผยข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย การ ปฏิบัติตามจรรยาบรรณ นโยบายการต่อต้านคอร์รัปชัน การปฏิบัติต่อพนักงาน และผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งรวมถึง การปฏิบัติอย่างเป็นธรรม และการเคารพสิทธิมนุษยชน รวมทั้งความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดย คำนึงถึงกรอบการรายงานที่ได้รับการยอมรับในประเทศหรือในระดับสากล ทั้งนี้อาจเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไว้ ในรายงานประจำปีหรืออาจจัดทำเป็นเล่มแยกต่างหากตามความเหมาะสมของกิจการ

7.4.2 คณะกรรมการควรดูแลให้ข้อมูลที่เปิดเผยเป็นเรื่องที่สำคัญและสะท้อนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่การสร้างคุณค่าแก่กิจการอย่างยั่งยืน

7.5 คณะกรรมการควรกำกับดูแลให้ฝ่ายจัดการจัดให้มีหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบงานนักลงทุนสัมพันธ์ ที่ทำหน้าที่ในการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น และผู้มีส่วนได้เสียอื่น เช่น นักลงทุน นักวิเคราะห์ ให้เป็นไปอย่าง เหมาะสม เท่าเทียมกัน และทันเวลา

แนวปฏิบัติ

7.5.1 คณะกรรมการควรจัดให้มีนโยบายการสื่อสาร (communication policy) และนโยบายการ เปิดเผยข้อมูล (disclosure policy) เพื่อให้มั่นใจได้ว่า การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลต่อบุคคลภายนอก เป็นไปอย่างเหมาะสม เท่าเทียมกัน ทันเวลาใช้ช่องทางที่เหมาะสม ปกป้องข้อมูลลับและข้อมูลที่มีต่อผลต่อ ราคาหลักทรัพย์รวมทั้งมีการสื่อสารให้เข้าใจตรงกันทั้งองค์กรในการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว

7.5.2 คณะกรรมการควรจัดให้มีการกำหนดผู้ที่รับผิดชอบการให้ข้อมูลกับบุคคลภายนอก โดย ควรเป็นผู้ที่มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ เข้าใจธุรกิจของบริษัท รวมทั้งวัตถุประสงค์เป้าหมายหลัก ค่านิยมและสามารถสื่อสารกับตลาดทุนได้เป็นอย่างดีเช่น กรรมการผู้จัดการใหญ่ ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่าย การเงิน และผู้จัดการฝ่ายนักลงทุนสัมพันธ์ เป็นต้น

7.5.3 คณะกรรมการควรดูแลให้ฝ่ายจัดการกำหนดทิศทางและสนับสนุนงานด้านนักลงทุนสัมพันธ์ เช่น การจัดให้มีหลักปฏิบัติในการให้ข้อมูล นโยบายการจัดการข้อมูลที่มีผลต่อราคา

หลักทรัพย์รวมทั้งกำหนด หน้าที่และความรับผิดชอบของนักลงทุนสัมพันธ์ให้ชัดเจน เพื่อให้การสื่อสารและการเปิดเผยข้อมูลเป็นไป อย่างมีประสิทธิภาพ

7.6 คณะกรรมการควรส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเผยแพร่ข้อมูล

แนวปฏิบัติ

7.6.1 นอกจากการเผยแพร่ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดและผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้ว คณะกรรมการควรพิจารณาให้มีการเปิดเผยข้อมูลทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษผ่านช่องทางอื่นด้วย เช่น websiteของบริษัท โดยควรกระทำอย่างสม่ำเสมอ พร้อมทั้งนำเสนอข้อมูลที่เป็นปัจจุบัน

หลักปฏิบัติ 8 สนับสนุนการมีส่วนร่วมและการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น (Ensure Engagement and Communication with Shareholders)

8.1 คณะกรรมการควรดูแลให้มั่นใจว่า ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องสำคัญของบริษัท

แนวปฏิบัติ

8.1.1 คณะกรรมการควรดูแลให้เรื่องสำคัญ ทั้งประเด็นที่กำหนดในกฎหมายและประเด็นที่อาจมีผลกระทบต่อทิศทางการดำเนินงานของกิจการได้ผ่านการพิจารณาและ/หรือการอนุมัติของผู้ถือหุ้น โดยเรื่อง สำคัญดังกล่าวควรถูกบรรจุเป็นวาระการประชุมผู้ถือหุ้น

8.1.2 คณะกรรมการควรสนับสนุนการมีส่วนร่วมของผู้ถือ

8.1.3 คณะกรรมการควรดูแลให้หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นมีข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอ ต่อการใช้สิทธิของผู้ถือหุ้น

8.1.4 คณะกรรมการควรดูแลให้มีการส่งหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ เผยแพร่บน websiteของบริษัทอย่างน้อย 28 วันก่อนวันประชุม

8.1.5 คณะกรรมการควรเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นส่งคำถามล่วงหน้าก่อนวันประชุม โดย กำหนด หลักเกณฑ์การส่งคำถามล่วงหน้าและเผยแพร่หลักเกณฑ์ดังกล่าวไว้บน websiteของบริษัทด้วย

8.1.6 หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นและเอกสารที่เกี่ยวข้องควรจัดทำเป็นภาษาอังกฤษ ทั้งฉบับ และ เผยแพร่พร้อมทั้งฉบับภาษาไทย

8.2 คณะกรรมการควรดูแลให้การดำเนินการในวันประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และเอื้อให้ผู้ถือหุ้นสามารถใช้สิทธิของตน

แนวปฏิบัติ

8.2.1 คณะกรรมการควรกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเข้า ร่วมประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น ช่วงเวลาการประชุมที่เหมาะสมและเพียงพอต่อการอภิปราย สถานที่จัดประชุม ที่สะดวกต่อการเดินทาง เป็นต้น

8.2.2 คณะกรรมการควรดูแลไม่ให้เกิดการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุมหรือสร้าง ภาระให้ผู้ถือหุ้นจนเกินควร เช่น ไม่ควรกำหนดให้ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะต้องนำเอกสารหรือหลักฐาน แสดงตนเกินกว่าที่กำหนดไว้ในแนวทางปฏิบัติของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง

8.2.3 คณะกรรมการควรส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการประชุมผู้ถือหุ้น ทั้งการลงทะเบียน ผู้ถือหุ้น การนับคะแนนและแสดงผล เพื่อให้การดำเนินการประชุมสามารถกระทำได้รวดเร็ว ถูกต้องแม่นยำ

8.2.4 ประธานกรรมการเป็นประธานที่ประชุมผู้ถือหุ้น มีหน้าที่ดูแลให้การประชุมให้เป็นไปตาม กฎหมาย กฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และข้อบังคับของบริษัท จัดสรรเวลาสำหรับแต่ละวาระการประชุมที่กำหนด ไว้ในหนังสือนัดประชุมอย่างเหมาะสม และเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นแสดงความคิดเห็น และตั้งคำถามต่อที่ประชุม ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับบริษัทได้

8.2.5 เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถร่วมตัดสินใจในเรื่องสำคัญได้กรรมการในฐานะผู้เข้าร่วมประชุมและ ในฐานะผู้ถือหุ้นไม่ควรสนับสนุนการเพิ่มวาระการประชุมที่ไม่ได้แจ้งเป็นการล่วงหน้าโดยไม่จำเป็น โดยเฉพาะ วาระสำคัญที่ผู้ถือหุ้นต้องใช้เวลาในการศึกษาข้อมูลก่อนตัดสินใจ

8.2.6 กรรมการทุกคนและผู้บริหารที่เกี่ยวข้องควรเข้าร่วมการประชุม เพื่อผู้ถือหุ้นสามารถซักถาม ในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้

8.2.7 ก่อนเริ่มการประชุม ผู้ถือหุ้นควรได้รับทราบจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุม ด้วยตนเองและของผู้ถือหุ้นที่มอบฉันทะ วิธีการประชุม การลงคะแนนเสียงและการนับคะแนนเสียง

8.2.8 ในกรณีที่วาระใดมีหลายรายการ ประธานที่ประชุมควรจัดให้มีการลงมติแยกในแต่ละรายการ เช่น ผู้ถือหุ้นใช้สิทธิในการแต่งตั้งกรรมการเป็นรายบุคคลในวาระการแต่งตั้งกรรมการ

8.2.9 คณะกรรมการควรสนับสนุนให้มีการใช้บัตรลงคะแนนเสียงในวาระที่สำคัญ และส่งเสริม ให้มีบุคคลที่เป็นอิสระเป็นผู้ตรวจนับหรือตรวจสอบคะแนนเสียงในการประชุม และเปิดเผยผลการลง คะแนนที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย และงดออกเสียง ในแต่ละวาระให้ที่ประชุมทราบ พร้อมทั้งบันทึกไว้ในรายงาน การประชุม

8.3 คณะกรรมการควบคุมดูแลให้การเปิดเผยมติที่ประชุมและการจัดทำรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นเป็นไป อย่างถูกต้องและครบถ้วน

แนวปฏิบัติ

8.3.1 คณะกรรมการควบคุมดูแลให้บริษัทเปิดเผยมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นพร้อมผลการลงคะแนนเสียง ภายในวันทำการถัดไป ผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และบน websiteของบริษัท

8.3.2 คณะกรรมการควบคุมดูแลให้การจัดส่งสำเนารายงานการประชุมผู้ถือหุ้นให้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยภายใน 14 วันนับจากวันประชุมผู้ถือหุ้น

8.3.3 คณะกรรมการควบคุมดูแลให้มีรายงานการประชุมผู้ถือหุ้นได้บันทึกข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(1) รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าประชุม และสัดส่วนกรรมการที่เข้าร่วมการประชุม ไม่เข้าร่วมการประชุม

(2) วิธีการลงคะแนนและนับคะแนน มติที่ประชุม และผลการลงคะแนน (เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ งดออกเสียง)ของแต่ละวาระ

(3) ประเด็นคำถามและคำตอบในที่ประชุม รวมทั้งชื่อ-นามสกุลของผู้ถามและผู้ตอบ

1. ความหมายของการกำกับดูแลกิจการ

ในปัจจุบันผู้บริหารองค์กรให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลกิจการเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การกำกับ ติดตาม การควบคุม และการดูแล ผู้ที่ได้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ในการบริหาร เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตรงตามเป้าหมาย และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ดังนี้

สมคิด บางโม (2549) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง เป็นการกำกับ การติดตาม การควบคุมให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพบรรลุตามเป้าหมายขององค์กร ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปตามกระบวนการ ดังนั้นการสร้างการกำกับดูแลกิจการที่ดีให้เกิดขึ้นในองค์กร

วัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการแข่งขันให้แก่องค์กร
2. เพื่อสร้างกำไร ความมีเสถียรภาพ ความเจริญเติบโต และความผูกพันสังคม
3. เพื่อเพิ่มโอกาสในการเสาะหาพันธมิตรทางธุรกิจที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั้งในและต่างประเทศ

4. เพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าสู่ตลาดทุนของโลก

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2552: ออนไลน์) กล่าวว่า ประเทศไทยได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่องในการส่งเสริมให้ บริษัทจดทะเบียนมีระบบการกำกับดูแลกิจการที่ดี เพื่อการเติบโตของตลาดทุนไทยซึ่ง จะสนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนของประเทศ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตระหนักดีว่า การส่งเสริมทรัพยากรบุคคลของประเทศมีความเข้าใจ เรื่องการกำกับดูแลกิจการอย่างถูกต้องมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างบุคลากรที่มี คุณภาพให้เป็นการกำลังสำคัญเพื่อพัฒนาองค์กรให้เข้มแข็งและร่วมพัฒนาประเทศให้มีความก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืน

อุษณา ภัทรมนตรี (2552) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง กระบวนการระดับบนสุดที่ครอบคลุมทุกกระบวนการและกิจกรรมขององค์กร เป็นส่วนที่ประสานกับภายนอกกิจการ

สังเวียน อินทวิชัย (2548) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง ระบบที่จัดให้มีกระบวนการและโครงสร้างของภาวะผู้นำและการควบคุมของกิจการให้มีความรับผิดชอบตามหน้าที่ด้วยความโปร่งใส และสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อรักษาเงินลงทุนและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายในกรอบการมีจริยธรรมที่ดีโดยรวมประกอบ

Parkinson (1994) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง กระบวนการแห่งการกำกับดูแลและการควบคุม ซึ่งอาจเกิดขึ้นเป็นการภายในหรือภายนอกกิจการ เพื่อประกันความสัมพันธ์ของผู้บริหารที่มีต่อเจ้าของกิจการว่าจะเป็นไปได้เพื่อประโยชน์สูงสุดแก่เจ้าของกิจการ

Matching Maximize Solution (2019) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ควรเริ่มจากวิสัยทัศน์องค์กร กำหนดทิศทางองค์กรให้ชัดเจน กำหนด เป้าหมาย และผลกัตันองค์กร บุคลากรของกิจการไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อมีวิสัยทัศน์ที่องค์กรจะมีการกำกับดูแลกิจการที่ดีเช่นกัน

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2555:ออนไลน์) การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง ระบบที่จัดให้มี โครงสร้างและกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการ ฝ่ายจัดการ และผู้ถือหุ้น เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขัน นำไปสู่ความเจริญเติบโตและเพิ่มมูลค่าให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาว โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่น

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2560: ออนไลน์) กล่าวว่า การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง ความสัมพันธ์ในเชิงการกำกับดูแล รวมทั้งกลไกมาตรการที่ใช้กำกับการตัดสินใจของคนในองค์กรให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ซึ่งรวมถึง

- (1) การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายหลัก
- (2) การกำหนดกลยุทธ์นโยบาย และพิจารณาอนุมัติแผนงานและงบประมาณ
- (3) การติดตาม ประเมิน และดูแลการรายงานผลการดำเนินงาน

สรุปได้ว่า การกำกับดูแลกิจการ หมายถึง กิจการที่ดีเป็นเครื่องมือเพิ่มมูลค่า ระบบบริหารจัดการที่จัดให้มีกระบวนการและโครงสร้างของภาวะผู้นำ และการควบคุมกิจการให้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความมั่นใจต่อผู้ถือหุ้น ด้วยความโปร่งใสและสร้าง

ความสามารถในการแข่งขัน เพื่อรักษาเงินลงทุนให้กับผู้ถือหุ้นในระยะยาวภายในกรอบการมีจริยธรรมที่ดี โดยคำนึงถึงผู้มีส่วนได้เสียอื่นและสังคม

2. นโยบายการกำกับดูแลกิจการ

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มุ่งหวังให้ปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีได้ตามมาตรฐานสากล จึงได้จัดทำนโยบายการกำกับดูแลกิจการ โดยนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เพื่อให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ขององค์กร ความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ทั้งภาคธุรกิจ ผู้ลงทุน ตลอดจนตลาดทุนและสังคมโดยรวม เพื่อการเป็นองค์กรที่น่าเชื่อถือ มีความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของกิจการ และเป็นตัวอย่างที่ดีให้แก่องค์กรอื่นในตลาดทุนไทย แบ่งออกเป็น 4 หมวด ดังนี้

หมวดที่ 1 บทบาทของตลาดหลักทรัพย์ หมายถึง ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน และพัฒนาระบบต่างๆ ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการซื้อขายหลักทรัพย์ ดำเนินธุรกิจใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เช่น การทำหน้าที่เป็นสำนักหักบัญชี (Clearing House) ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ นายทะเบียนหลักทรัพย์ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินธุรกิจอื่น ๆ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

หมวดที่ 2 การคำนึงถึงบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย หมายถึง คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ยึดมั่นดำเนินงานด้วยความรับผิดชอบและกำกับดูแลให้การดำเนินงาน มีความโปร่งใส คำนึงถึงประโยชน์และความเป็นธรรมต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม รวมถึงตระหนักถึงความสำคัญของการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ฯ กับผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตลอดจนรับฟังความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้เสีย นอกจากนี้ ยังส่งเสริมและพัฒนากลไกการมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างกลุ่มตลาดหลักทรัพย์ฯ และผู้มีส่วนได้เสียในการสร้างความมั่นคง ความมั่นคงทางการเงิน ความยั่งยืนของกิจการ ตลอดจนความยั่งยืนของเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม

หมวดที่ 3 การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส หมายถึง คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กำกับดูแลให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อสาธารณชนและผู้มีส่วนได้เสียโดยยึดหลักความถูกต้อง ความเหมาะสมของข้อมูลที่ควรเปิดเผย ทันท่วงที และโปร่งใส ผ่านช่องทางที่เข้าถึงข้อมูลได้ง่าย มีความเท่าเทียมกันและน่าเชื่อถือ โดยข้อมูลที่เปิดเผยนั้นประกอบด้วยข้อมูลการดำเนินงานของกลุ่ม

หมวดที่ 4 บทบาทและความรับผิดชอบต่อคณะกรรมการ หมายถึง คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีอำนาจหน้าที่วางนโยบายกำกับดูแลและควบคุมการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ และปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาด

หลักทรัพย์กำหนด โดยผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีหน้าที่บริหารกิจการของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยให้เป็นไปตามนโยบายและระเบียบข้อบังคับและมติของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

แนวคิดเกี่ยวกับความมั่งคั่งของกิจการ

การวางเป้าหมายและการวางแผนให้เงินทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อเพิ่มพูนความมั่งคั่งของกิจการ จึงเป็นปัจจัยสำคัญนำไปสู่ความมั่นคง โดยเฉพาะการทำให้ "ขนาดและมูลค่าของสินทรัพย์ลงทุน" เพิ่มขึ้น การสะสมสินทรัพย์ลงทุนให้มีขนาดใหญ่ขึ้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เนื่องจากมูลค่าของสินทรัพย์ลงทุนเปลี่ยนแปลงขึ้นลงจากปัจจัยแวดล้อม ที่ตัดสินใจถูกหรือผิดหรือจากปัจจัยภายนอก โดยต้องควบคุมหรือบรรเทาความเสียหายที่อาจทำให้มูลค่าสินทรัพย์ลงทุน มีมูลค่าลดลงให้น้อยที่สุด

การที่ขนาดของสินทรัพย์สุทธิ ซึ่งมาจากสินทรัพย์รวมหักออกด้วยหนี้สิน ซึ่งหากสองค่านี้ลบกันแล้วมีค่าบวกมากๆ ก็เรียกว่ามีความมั่งคั่งมาก ซึ่งผู้ที่มีความมั่งคั่งมาก อย่าหยุดต่อ ยอดความมั่งคั่ง เพราะสามารถสร้าง “ความมั่งคั่งอย่างมั่นคงได้ไม่รู้จบ”

1. ความหมายของความมั่งคั่ง

ความมั่งคั่ง (Wealth) หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ การวางแผนการเงินให้บรรลุเป้าหมาย ด้วยการเชื่อมโยงเป้าหมายและความมั่งคั่งเข้าด้วยกัน เป็นตัววัดฐานะการเงินเพื่อเปรียบเทียบและจัดลำดับ จึงเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานขององค์กรที่แสดงถึงความสามารถบริหารงานของผู้บริหาร คณะกรรมการ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึง ดังนี้

โสภิต พงษ์รัตนานุกูล (2552) กล่าวถึง ความมั่งคั่ง หมายถึง ทรัพย์สินมีค่าที่ครัวเรือนถือครองประกอบด้วย

- (1) สินทรัพย์ทางการเงิน ได้แก่เงินสด เงินฝากธนาคาร หุ้น พันธบัตร อัญมณี
- (2) อสังหาริมทรัพย์ ได้แก่บ้าน ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างที่ครัวเรือนเป็นเจ้าของทั้งที่ใช้เป็นที่อยู่อาศัยและใช้ประกอบธุรกิจ
- (3) ยานพาหนะทุกประเภทที่เป็นเจ้าของและที่ใช้ทำธุรกิจ

ดร.กฤษฎา เสกตระกูล (2553) กล่าวถึง ความมั่งคั่ง หมายถึง ปริมาณและคุณภาพของทรัพย์สินขององค์กร จะเป็นเครื่องบ่งบอกโอกาสของการสร้างความมั่งคั่ง และอิสรภาพทางการเงิน กระบวนการจัดการให้เกิดความมั่งคั่งอย่างยั่งยืนของสินทรัพย์สุทธิ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการเงินสำหรับองค์กร และผู้มีส่วนได้เสีย

กรุงเทพธุรกิจ (2563 : ออนไลน์) กล่าวถึง ความมั่งคั่ง หมายถึง การที่ขนาดของสินทรัพย์สุทธิ ซึ่งมาจากสินทรัพย์รวม หักออกด้วยหนี้สิน ซึ่งหากสองค่านี้ลบกัน แล้วมีค่าบวกมากๆ ก็เรียกว่ามีความมั่งคั่งมาก ซึ่งผู้ที่มีความมั่งคั่งมาก ก็ยังสามารถต่อยอดความมั่งคั่งเพิ่มขึ้นได้เรื่อยๆ เพื่อให้กลายเป็นความมั่นคงในอนาคต

หลักการในการบริหารความมั่งคั่ง 4 องค์ประกอบ คือ

(1) การสร้างความมั่งคั่ง (Wealth Creation) คือ การหารายได้ จากทั้งการดำเนินธุรกิจ รายได้จากงานประจำ หรือจากงานเสริม รวมถึงรายได้ที่ได้มาจากความสามารถของตัวเอง

(2) การปกป้องความมั่งคั่ง (Wealth Protection) คือ การสร้างหลักประกัน เพื่อลดความเสี่ยงของความเสียหาย ตลอดจนความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นได้

(3) การเพิ่มพูนความมั่งคั่ง (Wealth Accumulation) ต้องมีการวางแผนและการวางแผน และเพื่อให้เงินทำงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

(4) การส่งมอบความมั่งคั่ง (Wealth Distribution) เป็นการจัดสรรทรัพย์สินเพื่อส่งต่อให้กับคนรอบข้าง และแบ่งปันให้กับสังคม โดยมั่นใจว่าทรัพย์สินจะถูก สืบทอดไปตามเจตนารมณ์ของตนเอง

สุชาติ ศรีสุวรรณ (2563 : ออนไลน์) กล่าวถึง ความมั่งคั่ง หมายถึง การมีทรัพย์สินสมบัติเงินทอง เหลือกินเหลือใช้

กมล กระจ่างวงศ์ชัย (2563 : ออนไลน์) กล่าวถึง ความมั่งคั่ง หมายถึง มูลค่าของสินทรัพย์สุทธิหรือความมั่งคั่งสุทธิ (Net Worth) ส่วนใหญ่มาจากการออม การลงทุน มรดก หรือรับจากการให้ ความมั่งคั่งจะเติบโตได้ดีถ้าท่านมีส่วนของสินทรัพย์เพื่อการลงทุนมาก กฎทั่วไปคือ $\geq 50\%$ ของความมั่งคั่งทั้งหมด และเป็นตัววัดฐานะการเงินเพื่อเปรียบเทียบและจัดลำดับที่นิยมใช้กันเป็นอันดับต้นๆ

ความมั่งคั่งประกอบด้วยสินทรัพย์ 3 กลุ่ม

(1) สินทรัพย์สภาพคล่อง (Liquid Assets) ได้แก่ เงินสด เงินฝากกระยะสั้น กองทุนรวม ตลาดเงิน เพื่อสำรองใช้จ่ายวันต่อวันและสำรองเผื่อฉุกเฉิน

(2) สินทรัพย์เพื่อการลงทุน (Investment Assets) เพื่อสร้างรายได้หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม (Capital Gain) เช่น เงินฝากกระยะยาว พอร์ตการลงทุนในหุ้น กองทุนรวม ตราสารหนี้ การลงทุนเพื่อเป้าหมายการเกษียณ อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประกันชีวิต เป็นต้น

(3) สินทรัพย์ส่วนตัว (Personal Assets) เช่น ที่อยู่อาศัย รถยนต์ ของใช้อื่นๆ หากซื้อหาหรือมีค่าใช้จ่ายกับสินทรัพย์ประเภทนี้เกินความจำเป็นจะเสียโอกาสลงทุนเช่นกัน แต่ถ้าท่านคัดกรองก่อนซื้อด้วยการประมาณราคาและโอกาสขายต่อ (Resale Price) ในอนาคต (แม้ไม่คิดจะขายก็ตาม)

ท่านอาจมี Capital Gain เพิ่มความมั่งคั่ง เช่น บ้านพักอาศัย ของสะสม เครื่องประดับ ฯลฯ ในทางตรงข้ามท่านควรเลี่ยงสินทรัพย์ราคาสูงด้อยค่าเร็วหรือซื้อแล้วมีค่าใช้จ่ายแฝงสูงตามมา เช่น รถยนต์

สรุปได้ว่า ความมั่งคั่ง หมายถึง การวางแผนการดำเนินการอย่างมีระบบ มีการวางแผนทางการเงินส่งผลให้มีสินทรัพย์สุทธิ ซึ่งมาจากสินทรัพย์รวมหักด้วยหนี้สิน แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน ทำให้เกิดความมั่งคั่งและเป็นความมั่นคงในอนาคตต่อไป

ทฤษฎีตัวแทน

แนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีตัวแทน ได้ถูกอธิบายโดย Jensen and Meckling (1976) ซึ่งอธิบายความสัมพันธ์ที่เกิดจากบุคคลสองฝ่ายโดยที่บุคคลฝ่ายหนึ่งคือ ตัวการ ซึ่งเป็นผู้ยินยอมมอบทรัพยากรและสิทธิในการในการจัดการทรัพยากรที่ตนมีอยู่ให้กับบุคคลอีกฝ่ายหนึ่งที่เรียกว่า ตัวแทน (Agency) ซึ่งจะทำการบริหารจัดการเพื่อให้ตัวการได้รับผลตอบแทนที่สูงที่สุด และตัวแทนจะได้รับค่าตอบแทนจากการทำงานนั้น กล่าวคือ ผู้ถือหุ้นเป็นผู้ให้ฝ่ายบริหารดำเนินการแทนตน การที่ผู้ถือหุ้นไม่สามารถล่วงรู้ข้อมูลการตัดสินใจของฝ่ายบริหารยอมทำให้เกิดต้นทุนจากการมอบอำนาจดำเนินการขึ้นซึ่งประกอบด้วยต้นทุนในการตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารและต้นทุนในการจูงใจให้ฝ่ายบริหารตัดสินใจดำเนินการที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถือหุ้น ถ้าฝ่ายบริหารตัดสินใจกระทำในสิ่งที่ส่งผลให้มูลค่าของบริษัทลดลงผู้ถือหุ้นย่อมได้รับผลกระทบตามมา ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียต่อบริษัทและเป็นปัญหาในการเพิ่มทุนในเวลาต่อมา ทั้งนี้ ทฤษฎีตัวแทนเกิดขึ้นจากมุมมองของมนุษย์ที่ว่าทุกคนย่อมมีแรงผลักดันที่จะทำทุกอย่างเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว ซึ่งผู้บริหารจะพยายามหาช่องทางเพื่อสร้างความมั่งคั่งที่สูงสุดให้แก่บริษัท เมื่อพิจารณาแล้วว่าเป็นหนทางที่ให้ประโยชน์กับตัวเองเช่นกัน

ปัญหาความขัดแย้งระหว่างตัวการและตัวแทน (Agency Problems) มีหลายอย่าง ได้แก่ ความขัดแย้งที่เกิดจากผู้บริหารซึ่งเป็นตัวแทนบริหารงานของกิจการ โดยผู้บริหารได้คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น เช่น ผู้บริหารเลือกที่จะจัดหาเงินทุนโดยการออกหุ้นเพิ่มทุนแทนการกู้ยืม ถึงแม้ว่าต้นทุนทางการเงินของการออกหุ้นเพิ่มทุนจะสูงกว่าการกู้ยืมตามทฤษฎีโครงสร้างเงินทุน (Pecking Order Theory) เนื่องจากผู้บริหารต้องหลีกเลี่ยงการถูกตรวจสอบ เพราะผู้ถือหุ้นมีมาตรการการควบคุมและติดตามการดำเนินงานที่น้อยกว่าเจ้าหน้าที่ ซึ่งทำให้ผู้บริหารมองเห็นว่าเป็นประโยชน์สำหรับตัวเองในการนำเงินที่ได้จากการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว มากกว่าที่จะนำมาลงทุนในกิจกรรมที่สร้างรายได้ให้แก่บริษัท การกระทำนี้ส่งผลกระทบทำให้ผลการดำเนินงานของบริษัทลดลงในระยะยาว (McColgan, 2001)

หากบริษัทไม่มีวิธีการ หรือแนวทางในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหาร และหากฝ่ายบริหารตัดสินใจกระทำเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้กับบริษัท ไม่ว่าจะป็นจัดสรรทรัพยากร

ไปสู่ตนเอง นอกเหนือจากผลตอบแทนที่ไม่ได้มีการตกลงไว้ในสัญญาหรือมีพฤติกรรมฉ้อฉลในหน้าที่
 ดังนั้นผู้เป็นเจ้าของและผู้เป็นเจ้านี้ก็สามารถปฏิเสธให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่บริษัทได้
 (คັນสนีย์ ศรีวรรณเดชไพศาล, 2549)

แนวความคิดในการกำกับดูแลกิจการได้ใช้ทฤษฎีตัวแทนนี้มาอธิบายถึงมูลเหตุจูงใจ ของ
 ผู้บริหารกิจการในการประพฤติมิชอบ โดยมองว่าตัวการหรือผู้มอบอำนาจคือเจ้าของบริษัท ซึ่งใน
 ที่นี้คือผู้ถือหุ้นของบริษัทนั่นเอง และมีผู้บริหารบริษัทเป็นตัวแทน

ปัญหาที่เกิดจากตัวแทนนี้อาจเป็นได้หลายกรณี ดังนี้

1. การขัดแย้งกันของผลประโยชน์ (Conflict of Interest) เป็นการที่ตัวแทนเห็นแก่
 ประโยชน์ส่วนตนจนเกินไปจนขัดแย้งต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

2. Moral Hazard Problem เป็นปัญหาที่ตัวการหรือเจ้าของบริษัทไม่สามารถแน่ใจได้ว่า
 ตัวแทนหรือผู้บริหารที่เลือกเข้ามาแล้วนั้นได้ใช้ความพยายามสูงสุดในการทำงานหรือไม่ หรือทำงาน
 เต็มประสิทธิภาพหรือไม่

3. Adverse Selection Problem เป็นปัญหาที่ตัวการหรือเจ้าของบริษัทไม่สามารถ
 แน่ใจได้ว่าตัวแทนหรือผู้บริหารที่เลือกเข้ามานั้นจะมีความสามารถในการบริหารงาน

4. Risk Aversion เป็นปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากพฤติกรรมการยอมรับความเสี่ยงใน
 การลงทุนของตัวแทนหรือผู้บริหาร ซึ่งเกิดจากค่าตอบแทนที่ตัวแทนได้รับที่มีลักษณะเป็นเงินเดือนซึ่ง
 เป็นค่าตอบแทนที่คงที่ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับผลตอบแทนของโครงการที่ลงทุน ดังนั้นตัวแทนหรือผู้บริหาร
 ย่อมจะเลือกลงทุนในโครงการที่มีความเสี่ยงต่ำ ซึ่งให้ผลตอบแทนต่ำไปด้วยเช่นกัน ทำให้ตัวการหรือ
 เจ้าของบริษัทไม่ได้รับผลประโยชน์ส่วนเพิ่มจากโครงการนั้นๆ ถึงแม้ว่าโครงการนั้นจะประสบ
 ความสำเร็จและมีผลตอบแทนสูง

จากทฤษฎีการเป็นตัวแทน (Agency Theory) จะพบได้ว่าสาเหตุหลักของปัญหาการ
 เป็นตัวแทนนั้นมากจากการที่ตัวการกับตัวแทนมีข้อมูลที่ไม่เท่ากัน (Information Asymmetry) ฝ่าย
 ตัวแทนที่มีข้อมูลมากกว่าจะสามารถฉกฉวยผลประโยชน์จากฝ่ายตัวการที่มีข้อมูลน้อยกว่าได้
 (Diamond, 1985; Verrecchia, 2001)

สรุปได้ว่า ทฤษฎีตัวแทน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล 2 ฝ่าย คือ ตัวการ ซึ่งเป็น
 ผู้มอบอำนาจให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง คือ ตัวแทน ซึ่งเป็นผู้รับมอบอำนาจในการบริหารงานแทน โดย
 ตัวแทน จะได้รับการแต่งตั้งจากเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้น มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารงาน เพื่อให้
 บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ หากตัวแทนบริหารงานได้ดี เพิ่มความสามารถอย่างเต็มที่ ไม่คำนึงถึง
 ผลประโยชน์ที่ควรเป็นของผู้ถือหุ้นมาเอาประโยชน์เข้าตัวเองหรือพวกพ้องจะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม
 สูงสุดให้เกิดขึ้นกับกิจการ และถ้าหากบริหารงานไม่เต็มความสามารถเอาผลประโยชน์ของกิจการมา
 เป็นของตนหรือพวกพ้อง จะนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งผลประโยชน์มากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รำไพ มหาไชย, (2554) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไร กับ ผลตอบแทนของผู้บริหารในอนาคตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในกลุ่ม SET100 ได้แก่ กลุ่มธุรกิจอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง: ใช้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างระหว่างปี พ.ศ. 2551-2553 ซึ่งตัวแปรอิสระประกอบด้วย อัตรากำไรต่อหุ้น และตัวแปรตามประกอบด้วย ผลตอบแทนของผู้บริหาร ใช้สถิติการวิเคราะห์แบบวิธีการถดถอย (Regression analysis) ซึ่งพบว่า อัตรากำไรต่อหุ้นนั้นมี ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผลตอบแทนของผู้บริหารในอนาคตที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนอัตรา ผลตอบแทนของสินทรัพย์รวม อัตรากำไรสุทธิและอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้นนั้น ไม่มี ความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของผู้บริหาร

ยุวดี เครือรัฐติกาล, (2555) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรต่อหุ้นของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI กลุ่มประชากรที่ใช้ ในศึกษา คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ MAI จำนวน 60 บริษัท ซึ่งตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ค่าตอบแทนคณะกรรมการ และตัวแปรตามประกอบด้วย อัตราราคาต่อกำไรต่อหุ้น ผล การศึกษาพบว่า กิจการส่วนใหญ่มีการแต่งตั้งบุคคล เพื่อดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับผู้ดำรง ตำแหน่งกรรมการผู้จัดการเป็นคนละคนกัน ตามข้อเสนอแนะของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ว่า ด้วยหลักการกำกับดูแลกิจการ ส่วนด้านการทดสอบค่าตอบแทนกรรมการปี 2554 พบว่ามีความสัมพันธ์ต่ออัตราราคาต่อกำไรต่อหุ้นอย่างมี นัยสำคัญ โดยให้เหตุผลว่าอาจเกิดจากการที่ ผู้บริหารได้รับค่าตอบแทนที่พึงพอใจและพอใจ ส่งผลให้เกิดการทุ่มเทต่อการบริหารงานมี ประสิทธิภาพมากขึ้นจนเกิดความน่าเชื่อถือต่อนักลงทุน

ฐิติษฐ์ สวโรจน์กิจเตโช, (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการจ่ายเงินปัน ผลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรณีศึกษาบริษัทใน SET High Dividend ของประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยจัดอันดับอยู่ในกลุ่ม SET High Dividend จำนวน 30 บริษัท ระหว่างปีพ.ศ. 2548 – 2557 ซึ่งตัวแปรอิสระประกอบด้วย ผลกำไรจากการปฏิบัติงาน ขนาดองค์กร ปริมาณหนี้สิน อัตรา การเจริญเติบโต รายจ่ายภาษี กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน และตัวแปรตามประกอบด้วย อัตรา การจ่ายเงินปันผลและอัตราส่วนเงินปันผลตอบแทน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่ออัตราเงิน ปันผลตอบแทนอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร และ ขนาดองค์กร

พรรณีภา มั่นฤทัย, (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนของ คณะกรรมการกับผลการดำเนินงานของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งตัว แปรอิสระประกอบด้วย ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (COMP) และตัวแปรตาม คือ อัตรา

ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) โดยประชากรที่ศึกษา คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 438 บริษัท ระหว่างปี พ.ศ. 2555 – พ.ศ. 2557 ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษาพบว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม

วรพรรณ ศฤงคารศิริ, (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนที่มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุน โดยวัดจากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายรวม กระแสเงินสด จากการดำเนินงานต่อยอดขายรวม และอัตรากำไรสุทธิของยอดขายรวม กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อมูลจากฐาน SETSMART จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2547 – พ.ศ. 2551 ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นบริษัทที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจการเงิน เช่น กลุ่มธนาคาร, กลุ่มเงินทุน, หลักทรัพย์ และกลุ่มประกันภัย ประกันชีวิต กองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ และกลุ่มที่อยู่ระหว่างฟื้นฟูการดำเนินงาน ซึ่งตัวแปรอิสระได้แก่ อัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายรวม อัตราส่วนกระแสเงินสดจากการดำเนินงานต่อยอดขายรวม และอัตรากำไรสุทธิของยอดขายรวม โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การทดสอบความแตกต่างโดยวิธีข้อมูลภาพตัดขวางตามกาลเวลา (Panel Data) และการทดสอบของสองประชากรแบบจับคู่ (Wilcoxon matched-pairs signed-rank tests) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของผลการดำเนินงาน กับการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนซึ่งตัวแปรตามประกอบด้วยกำไรเพิ่มทุนไม่แตกต่างจากผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่มีการเพิ่มทุน และการเพิ่มทุนแตกต่างจากผลการดำเนินงานของบริษัทที่ไม่มีการเพิ่มทุน ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงระยะเวลาก่อนการเพิ่มทุน 3 ปี (ปีที่ -3 ถึงปีที่ -1) และหลังการเพิ่มทุน 5 ปี (ปีที่ 1 ถึงปีที่ 5) ผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหุ้นเพิ่มทุนและบริษัทที่ไม่ได้ออกหุ้นเพิ่มทุนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ณธกร กัญจนราชษ์, (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ข้อมูลทศวรรษของ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินประกอบด้วย ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต จำนวน 59 บริษัท โดยใช้ข้อมูลปี 2557 ที่อยู่ในการคำนวณดัชนี SETSMART: SET Marketing Analysis and Reporting Tool โดยทำการศึกษาจากข้อมูลงบการเงิน แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปีของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการสัดส่วนของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารสัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นสัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหารของบริษัท การควมรวมตำแหน่งผู้จัดการใหญ่กับประธาน

กรรมการในคนเดียวกัน โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์สมการถดถอยแบบพหุคูณด้วยวิธีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) และสหสัมพันธ์เชิงซ้อน (Correlation) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของการกำกับดูแลกิจการ (Corporate Governance) กับผลดำเนินงานของกิจการซึ่งตัวแปรตามประกอบด้วยอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) และอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี (MB) ผลการศึกษาพบว่า (1) ปัจจัยด้านสัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นมีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานด้านอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ และด้านอัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (2) ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ด้านสัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์และ (3) ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ด้านสัดส่วนของจำนวนผู้ถือหุ้นส่งผลต่ออัตราส่วนราคาตลาดต่อราคาบัญชี

วิภาดา และณรงค์นิตย์, (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการด้านโครงสร้างของคณะกรรมการบริหารกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม การศึกษาครั้งนี้จัดเก็บข้อมูลจากงบการเงินและแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี 56-1 ของ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่มระหว่างปี พ.ศ. 2552-2556 จำนวนทั้งสิ้น 25 บริษัท สถิติที่ใช้ศึกษาใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคูณ หาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัท ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย ขนาดคณะกรรมการของบริษัท สัดส่วนของกรรมการที่อิสระสัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก สัดส่วนการถือหุ้นของกรรมการบริหาร และการรวบรวมตำแหน่งผู้จัดการใหญ่กับประธานกรรมการในคนเดียวกันโดยคาดว่ามีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของบริษัทที่วัดโดยมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐศาสตร์ (EVA) และตัววัดผลการปฏิบัติงานทางการตลาด (Tobin's Q) ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กับตัววัดผลการปฏิบัติงานทางการตลาด (Tobin's Q) ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนจำนวนหุ้นที่ถือโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก การรวบรวมตำแหน่งผู้จัดการใหญ่กับประธานกรรมการในคนเดียวกัน

ทิพย์ธัญญา หริณานนท์, (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไร และมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์: กรณีศึกษา บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100 เลือกเฉพาะบริษัทที่มีข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครบถ้วนจำนวนทั้งสิ้น 87 บริษัท ทำการเก็บข้อมูลระหว่างปี พ.ศ. 2554 - 2558 ข้อมูลถูกนำมาวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและการใช้ความถดถอยเชิงพหุในการทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% วัดการจัดการกำไรผ่านรายการคงค้างที่อยู่ภายใต้ดุลยพินิจของผู้บริหาร (Discretionary accruals) ตาม

แบบจำลองการพัฒนาทฤษฎี ตัวแปรอิสระที่ศึกษา ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนกรรมการอิสระ การแยกแยะระหว่างบุคคลที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการกับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและคณะกรรมการ ตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของกิจการ การเติบโตของกิจการ และความเสี่ยงทางการเงิน ส่วนตัวแปรตาม คือ การจัดการกำไรและมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์ ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ใช้แทนการกำกับดูแลกิจการโดยบทบาทคณะกรรมการและโครงสร้างผู้ถือหุ้น พบว่า ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อการจัดการกำไร ได้แก่ ขนาดของคณะกรรมการ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% และยังพบว่า การเติบโตของบริษัทมีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและผลจากการศึกษาอิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์พบว่า สัดส่วนคณะกรรมการอิสระ และสัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของบริษัทมีอิทธิพลต่อมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ไม่พบว่าตัวแปรควบคุมมีอิทธิพลต่อการกำกับดูแลกิจการกับมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์

จินตนา ไกรทอง, (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2557 - 2561 โดยเก็บข้อมูลจากรายงานประจำปี (56-1) และข้อมูลจากงบการเงินใช้การสุ่มตัวอย่างจำนวน 230 บริษัท ข้อมูลถูกนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบความสัมพันธ์ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนของคณะกรรมการอิสระ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายใหญ่ สัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ และการรวบรวมตำแหน่งของกรรมการผู้จัดการและประธานกรรมการในส่วนตัวแปรตาม ได้แก่ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ผลการศึกษาพบว่า การรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมและด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านนวัตกรรมและการเผยแพร่ข่าวสารนวัตกรรมจากการดำเนินความรับผิดชอบต่อสังคม มีผลต่ออัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่การกำกับดูแลกิจการด้านสัดส่วนการถือหุ้นของผู้บริหารและกรรมการ มีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และขนาดของบริษัทมีผลกระทบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การเปิดเผยข้อมูลความรับผิดชอบต่อสังคมและมีการกำกับดูแลกิจการที่ดี สามารถทำให้องค์กรมีความได้เปรียบในการแข่งขัน การพัฒนาอย่างยั่งยืนทำให้นักลงทุนทั้งในและต่างประเทศมีความมั่นใจและเชื่อมั่นต่อการลงทุนในธุรกิจ

ดรรรัตน์ โพธิ์ประจักษ์, (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องอิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 446 บริษัท โดยศึกษาข้อมูลจากเอกสารรายงานประจำปีแบบ 56-1 งบการเงินประจำปีและหมายเหตุประกอบงบการเงินในช่วงปี พ.ศ. 2553 - 2556 โดยตัวแปรอิสระประกอบด้วย การเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และตัวแปรตาม คือ อัตราผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) และอัตราส่วนราคาตลาดต่อกำไรสุทธิต่อหุ้น (P/E Ratio) โดยใช้สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้าง มีการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีอิทธิพลและส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนแก่ผู้ถือหุ้น (ROE) ด้วยสมการพยากรณ์ $ROE = -1.9507 + 23.778$ (CGPC) และกลุ่มอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร และกลุ่มอุตสาหกรรมสินค้าอุตสาหกรรมมีการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีอิทธิพลและส่งผลต่ออัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้น (EPS) ด้วยสมการพยากรณ์ $EPS = 5.633 + 87.24$ (CGHE) และ $EPS = 0.397 + 0.891$ (CGID)

มนชกาล พงษ์เกษม, (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยตัวแปรอิสระประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท สัดส่วนของกรรมการอิสระ การควบคุมตำแหน่งผู้จัดการใหญ่กับประธานกรรมการคนเดียวกัน สัดส่วนการถือหุ้นโดยผู้ถือหุ้นรายใหญ่ 5 อันดับแรก สัดส่วนการถือหุ้นของผู้ถือหุ้นรายย่อย และจำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการ และตัวแปรตาม คือ กำไรสุทธิ (P/L) ส่วนของผู้ถือหุ้น (OE) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อีกทั้งตัวแปรควบคุม ได้แก่ ขนาดของบริษัท ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงิน ประกอบด้วย ธุรกิจธนาคาร ธุรกิจเงินทุนและหลักทรัพย์ ประกันภัยและประกันชีวิต จำนวน 56 บริษัท ระหว่างปี พ.ศ. 2559 - 2560 คิดเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 112 บริษัท โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการต่อผลการดำเนินงานของบริษัท ซึ่งวัดด้วยกำไรสุทธิ (P/L) ส่วนของผู้ถือหุ้น (OE) และอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการของบริษัทด้านจำนวนครั้งการประชุมของคณะกรรมการมีผลกระทบต่อผลการดำเนินงานที่ถูกวัดด้วยกำไรสุทธิ (P/L) และส่วนของผู้ถือหุ้น (OE) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นันทิกานต์ พวงบุบผา, (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดที่มีต่อมูลค่าตามราคา ตลาดและอัตราเงินปัน ผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยประชากรที่ศึกษา คือ บริษัทมหาชนจำกัดในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลจากงบการเงินประจำปีพ.ศ. 2559 - 2561 รวมทั้งสิ้น 3 ปี มีจำนวนทั้งสิ้น 614 บริษัท ซึ่งตัวแปรอิสระประกอบด้วยกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน กระแสเงินสดสุทธิ และความผันผวนของกระแสเงินสด และตัวแปรตามคือ มูลค่าตามราคาตลาดและอัตราเงินปันผลตอบแทน ตัวแปรควบคุมคือ ขนาดของกิจการ และอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม สถิติการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน ผลการศึกษาพบว่า กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานมีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับมูลค่าตามราคาตลาด กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุนมีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับมูลค่าตามราคาตลาด และกระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน กระแสเงินสดจาก กิจกรรมลงทุน มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับอัตราเงินปันผลตอบแทน

สุมาลี กาบแก้วและศศิวิมล มีอำพล, (2563) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพกำไร : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยประชากรที่ศึกษา คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในระหว่างปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2561 จำนวน 372 บริษัท ตัวแปรอิสระประกอบด้วย ขนาดของบริษัท จำนวนคณะกรรมการอิสระ ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนครั้งในการเข้าประชุม และความรู้ ความชำนาญด้านการเงินและบัญชีของคณะกรรมการตรวจสอบ ตัวแปรตามประกอบด้วยรายการคงค้าง และตัวแปรควบคุมประกอบด้วยขนาดของบริษัท ความเสี่ยงทางการเงิน การเติบโตของกิจการ สถิติการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการศึกษาพบว่า ความ เป็นอิสระของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับรายการคงค้างที่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บริหาร และขนาดของกิจการ การเติบโตของกิจการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร

Takao Kato and Cheryl Long, (2005) ได้ทำการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ ระหว่างค่าตอบแทน ผู้บริหารบริษัทความมีประสิทธิภาพขององค์กรและความสามารถในการกำกับดูแลกิจการที่ดีของ บริษัทในประเทศจีน กรณีศึกษาบริษัทที่มีรายชื่อในตลาดหลักทรัพย์เซี่ยงไฮ้และเซินเจิ้น ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ในประเทศจีน ระหว่างปี ค.ศ. 1998 – 2002 ตัวแปรอิสระประกอบด้วย อัตราการเติบโตของยอดขาย ผลตอบแทนของหุ้น และโครงสร้างองค์กร และตัวแปรตามประกอบด้วย ค่าตอบแทนขอ ผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติและมีความยืดหยุ่นของการชดเชยเงิน รายปี (เงินเดือนและโบนัส) สำหรับผู้บริหารระดับสูง นอกจากนี้อัตราการเติบโตของยอดขายแสดง ถึงความเชื่อมโยงกับค่าตอบแทนของผู้บริหาร

Borhan, Moohamed and Azmi, (2014) ได้ศึกษาผลกระทบของอัตราส่วนทางการเงินต่อประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัทเคมีแห่งหนึ่งในประเทศอินเดีย โดยศึกษาจากข้อมูลงบการเงินระหว่างปีค.ศ. 2004 – ค.ศ. 2011 ตัวแปรอิสระประกอบด้วยอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio) และอัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว (Quick Ratio) ตัวแปรควบคุมประกอบด้วยอัตราส่วนหนี้สิน (Debt Ratio) และอัตราส่วนแสดงความเสี่ยง (Debt to Equity Ratio) ตัวแปรตามประกอบด้วยอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงาน (Operating Profit Margin) และ อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขาย (Net Profit Margin) สถิติการวิเคราะห์คือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนทุนหมุนเวียนอย่างรวดเร็ว, อัตราส่วนหนี้สิน และอัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายมีความสัมพันธ์ทางบวก กับประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท ในขณะที่อัตราส่วนแสดงความเสี่ยงและอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท ในอัตราส่วนทั้ง 6 อัตราส่วนมีเพียง 3 อัตราส่วนคือ อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน, อัตราส่วนหนี้สิน และอัตราส่วนกำไร สุทธิที่มีผลต่อประสิทธิภาพทางการเงินของบริษัท

Herdjiono & Sari, (2016) ได้ทำการศึกษาเรื่องผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีผลต่อการดำเนินงานที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อินโดนีเซีย จำนวน 156 บริษัท ระหว่างปี ค.ศ. 2011 – ค.ศ. 2014 ตัวแปรอิสระประกอบด้วย ขนาดของคณะกรรมการบริษัท ขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบ ความเป็นเจ้าของสถาบันและความเป็นเจ้าของกิจการของผู้บริหาร ตัวแปรตามประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ สถิติการวิเคราะห์ คือ การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา และวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการศึกษาพบว่า ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ต่อการดำเนินงาน

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลำดับ	นักวิจัย และนักวิชาการ	ค่าตอบแทนของ คณะกรรมการ บริษัท	ขนาดของ คณะกรรมการ บริษัท	จำนวนครั้งใน การประชุม	อัตราส่วนราคา ต่อกำไร	อัตรากำไรจาก การดำเนินงาน	อัตราเงินปัน ผลตอบแทน
1.	จำไพ มหาไชย (2554)	✓					
2.	ยุวดี เครือรัฐติ กาล (2555)	✓			✓		
3.	ฐิติษฐ์ สวโรจน์กิจเตโช (2558)						✓
4.	พรธนิภา มั่นฤทัย (2558)	✓					
5.	วรพรรณ ศฤงคารศิริ (2558)					✓	
6.	ณธกร กัญจนราพงษ์ (2559)		✓				
7.	วิภาดาและนงคินีตย์ (2560)		✓				
8.	ทิพย์ธัญญา หริณานนท์ (2560)		✓				
9.	จินตนา ไกรทอง (2561)		✓				
10.	ดารารัตน์ โพธิ์ประจักษ์ (2562)				✓		

ตารางที่ 1 สรุปการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

ลำดับ	นักวิจัย และนักวิชาการ	คำตอบแทนของ คณะกรรมการ บริษัท	ขนาดของ คณะกรรมการ บริษัท	จำนวนครั้งใน การประชุม	อัตราส่วนราคา ต่อกำไร	อัตรากำไรจาก การดำเนินงาน	อัตราเงินปัน ผลตอบแทน
11.	มนทกาด พงษ์เกษม (2562)		✓	✓	✓		
12.	นันทิกานต์ พวงบุบผา (2563)						✓
13.	สุมาลี กาบแก้ว และศศิวิมล มีอำพล			✓			
14.	Takao Kato and Cheryl Long (2005)	✓					
15.	Borhan, Moohamed and Azmi (2014)					✓	
16.	Herdjiono & Sari (2016)		✓				

บทที่ 3

วิธีการดำเนินงานวิจัย

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการทดสอบข้อมูลของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและความมั่งคั่งของกิจการ

ทั้งนี้ สำหรับการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (THE RELATIONSHIP BETWEEN CORPORATE GOVERNANCE AND WEALTH SERVICES INDUSTRY GROUP AT REGISTERED IN THE STOCK EXCHANGE OF THAILAND) เป็นการศึกษาวิจัยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ ประกอบด้วยค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม ซึ่งได้ศึกษาหลักฐานการมีอยู่จริง ที่มีผลต่อความมั่งคั่งของ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งวัดค่าผลการดำเนินงาน โดยใช้อัตราส่วนราคาต่อกำไร อัตรากำไรจากการดำเนินงาน และอัตราเงินปันผลตอบแทน ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอระเบียบวิธีการวิจัยโดยเรียงตามลำดับและแบ่งเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ระหว่างปีพ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2562 จำนวน 130 บริษัท (สรุปจำนวนหลักทรัพย์และบริษัทจดทะเบียน : www.set.or.th)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

คือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ เพื่อให้ผลการศึกษานี้ช่วยให้ผู้บริหารนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการตัดสินใจและปรับปรุงการกำกับดูแลกิจการที่ส่งผลต่อความมั่งคั่งของกิจการ และเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ กระบวนการดำเนินงาน การติดตามและตรวจสอบให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างโปร่งใส ทั้งยังสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่บริษัท และเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกวิธีคัดเลือกแบบกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการศึกษาผ่านตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเมื่อผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น (ซึ่งไม่รวมถึงบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูผลการดำเนินงาน บริษัทที่ไม่แจ้งว่าประสงค์ให้เปิดเผยข้อมูลและบริษัทที่ไม่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลหรือบริษัทที่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานในระหว่างปี) โดยกลุ่มตัวอย่างจะจำกัดเฉพาะกลุ่มอุตสาหกรรมบริการติดต่อกันระหว่างปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562 รวมเป็นระยะเวลา 3 ปี จำนวน 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนบริษัทที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในแต่ละปี

บริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	ช่วงเวลาเก็บข้อมูล			
	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2560	รวม 3 ปี
กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ	50	50	50	150
รวมทั้งสิ้น	50	50	50	150

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้งานวิจัยในครั้งนี้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้วิจัยจึงได้ กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1

1. กำหนดปัญหาที่จะดำเนินการวิจัย คือ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการวิจัยและในการเลือกปัญหาในการวิจัย จะต้องพิจารณาจากความรู้ ทักษะ ความสามารถของผู้วิจัย แหล่งความรู้ที่จะเป็นส่วนเสริมให้งานวิจัยสำเร็จ ประชากรและวิธีการสุ่มตัวอย่างการรวบรวมข้อมูลรวมทั้งเงินทุนเวลาที่จะทำให้งานวิจัยสำเร็จ

2. กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย คือ เป็นการกำหนดข้อความที่เป็นปัญหาและวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้ชัดเจน

3. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงาน

4. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ตั้งสมมติฐานการวิจัย และนิยามศัพท์เฉพาะ คือการแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้นและตัวแปรตามที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนั้น โดยมีที่มาจากการทบทวนเอกสารวรรณกรรม แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาเขียนเป็นแผนภาพเชื่อมโยงเพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัย จากนั้นกำหนดสมมติฐาน โดยการเขียนข้อความที่เป็นข้อคาดหวังเกี่ยวกับความแตกต่างที่อาจเป็นไปได้ระหว่างตัวแปรและให้คำนิยามตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยทุกตัวเป็นการให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่ใช้ในการวิจัยเรื่องนั้น

5. กำหนดแบบการวิจัย คือ การกำหนดแบบการวิจัยของผู้วิจัยซึ่งแบบการวิจัยแบ่งออกเป็น (1) แบบการวิจัยที่มีการทดลอง (2) แบบการวิจัยเชิงสำรวจ (3) แบบการวิจัยเชิงพัฒนา และ (4) แบบการวิจัยเชิงประเมิน

6. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนทั้งหมดของกลุ่มบุคคลสัตว์สิ่งต่าง ๆ ที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย

ส่วนที่ 2

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ จำนวน 50 บริษัท

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก รายงานงบการเงินประจำปี การจัดการและการกำกับดูแลกิจการ งบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ไม่รวมถึงบริษัทที่อยู่ระหว่างการฟื้นฟูผลการดำเนินงาน บริษัทที่ไม่แจ้งว่าประสงค์ให้เปิดเผยข้อมูลและบริษัทไม่มีความสมบูรณ์ของข้อมูลหรือบริษัทที่มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับผลการดำเนินงานในระหว่างปี

3. วิเคราะห์ข้อมูล โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

4. เขียนรายงานผลการวิจัย สรุปผล และอภิปราย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการจัดทำวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อสืบค้นและค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ

ตัวแปรและการวัดค่าที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่

1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ใช้วัดจำนวนค่าตอบแทนที่จ่ายให้คณะกรรมการ เป็นเงินอุดหนุนสำหรับกรรมการบริษัทเพื่อเป็นค่าตอบแทนจากการทำงานและบริหารงานเพื่อสร้างความมั่งคั่งให้แก่บริษัท ในแต่ละปีได้แก่ เบี้ยประชุม ค่าตอบแทนประจำเดือน ค่าตอบแทนตามผลการดำเนินงาน โบนัส และผลประโยชน์ทุกอย่างที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้บริหารที่เป็นตัวเงิน

แทนค่าตัวแปรด้วย RB

วัดค่าโดย

= ค่าตอบแทนที่จ่ายให้คณะกรรมการต่อปี

ยอดขายสุทธิ

2. ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) ใช้วัดจำนวนคณะกรรมการบริษัททั้งหมดในแต่ละปีจากโครงสร้างองค์กร โดยพิจารณาว่าคณะกรรมการบริษัทต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีภาวะการณ์เป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ มีความเป็นอิสระในการตัดสินใจ รวมถึงต้องเป็นตามความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น และจะต้องมีจำนวน 5 - 12 คน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560: ออนไลน์) ทั้งนี้ สำหรับการวัดค่าตัวแปร BSIZE ในลักษณะนี้มี

งานวิจัยในอดีตได้นำมาใช้วัดค่าผลกระทบของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มอุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์และก่อสร้างที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (จินตนา ไกรทอง, 2561)

แทนค่าตัวแปรด้วย BSIZE

วัดค่าโดย

= จำนวนคณะกรรมการบริษัททั้งหมดในแต่ละปี

3. จำนวนครั้งในการประชุม (TIME) ใช้วัดจำนวนครั้งของการประชุมคณะกรรมการต่อปีโดยพิจารณาว่าควรจัดให้มีการประชุมของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุมให้มีความเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการและลักษณะของธุรกิจ เพื่อให้คณะกรรมการสามารถกำกับควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการได้อย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์ แต่ไม่ควรน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2560: ออนไลน์) ทั้งนี้สำหรับการวัดค่าตัวแปร TIME ในลักษณะนี้มีงานวิจัยในอดีตได้นำมาใช้วัดค่าความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ภูษณิศ ส่องเจริญ, 2561)

แทนค่าตัวแปรด้วย TIME

วัดค่าโดย

= จำนวนครั้งการประชุมคณะกรรมการของบริษัทต่อปี

ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ประกอบด้วย 3 ตัวแปร ได้แก่

1. อัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio) ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรของบริษัทเมื่อเทียบกับจำนวนหุ้นทั้งหมด

แทนค่าตัวแปรด้วย P/E Ratio

วัดค่าโดย

= $\frac{\text{ราคาตลาดต่อหุ้น}}{\text{กำไรสุทธิต่อหุ้น}}$

2. อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงานทั้งหมดของกิจการ การควบคุมต้นทุนในการดำเนินงาน เป็นอัตราส่วนทางการเงินระหว่างกำไรจากการดำเนินงานกับยอดขาย

แทนค่าตัวแปรด้วย OPM

วัดค่าโดย

$$= \frac{\text{กำไรจากการดำเนินงานก่อนดอกเบี้ยและภาษี}}{\text{ยอดขายสุทธิ}}$$

3. อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) ใช้วัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน อัตราส่วนทางการเงินที่เปรียบเทียบระหว่างเงินปันผลต่อหุ้นกับราคาของหุ้น ณ วันที่คำนวณ เป็นอัตราส่วนที่บ่งบอกถึงว่าหากซื้อหุ้น ณ ราคาปัจจุบัน จะมีโอกาสได้รับเงินปันผลเป็นอัตราร้อยละเท่าไรของราคาหุ้น

แทนค่าตัวแปรด้วย (Dividend Yield)

วัดค่าโดย

$$= \frac{\text{เงินปันผลต่อหุ้น}}{\text{ราคาหุ้น}} * 100 (\%)$$

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งแหล่งข้อมูลที่ใช้ได้รวบรวมมาจากเว็บไซต์ของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี โดยมุ่งเน้นวัดความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและความมั่งคั่งของกิจการ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามสำหรับการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ มีวิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้าและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้จากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี และรายงานประจำปี จากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยบันทึกไว้ใน Microsoft Office Excel เพื่อให้สามารถนำตัวแปรตามที่กำหนดไว้นำไปวิเคราะห์ข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเบื้องต้น และสถิติเพื่อค้นหาความสัมพันธ์ของตัวแปรแบบพหุคูณสหสัมพันธ์ และสถิติที่ใช้สำหรับการวิจัยในงานวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาใช้เพื่อการอธิบายหรือบรรยายข้อมูลเบื้องต้น เพื่อให้ทราบลักษณะทั่วไปของข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์สถิติทั่วไป ซึ่งประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าสูงสุด (Maximum) และค่าต่ำสุด (Minimum) ของคณะกรรมการตรวจสอบกับความสามารถในการทำกำไรและมูลค่าทางการตลาด

2. การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์และทดสอบสมมติฐานของ ซึ่งประกอบด้วย ค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม ซึ่งวัดค่า โดยแสดงเป็นตัวแบบสมการ regression เพื่อทดสอบสมมติฐานได้ดังนี้:

$$P/E_{it} = \beta_0 + \beta_1 RB_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 TIME_{it} + \epsilon$$

$$OPM_{it} = \beta_0 + \beta_1 RB_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 TIME_{it} + \epsilon$$

$$\text{Dividend Yield} = \beta_0 + \beta_1 RB_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 TIME_{it} + \epsilon$$

โดยที่

RB_{it}	แทน	ค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัท i ในปีที่ t
$BSIZE_{it}$	แทน	ขนาดของคณะกรรมการบริษัท i ในปีที่ t
$TIME_{it}$	แทน	จำนวนครั้งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท i ในปีที่ t
P/E_{it}	แทน	อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อหุ้นของบริษัท i ในปีที่ t
OPM_{it}	แทน	อัตรากำไรจากการดำเนินงานของบริษัท i ในปีที่ t
$\text{Dividend Yield}_{it}$	แทน	อัตราเงินปันผลต่อหุ้นของบริษัท i ในปีที่ t

ค่าทางสถิติ

β_0	แทน	ค่าคงที่
β_{1-6}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรที่ 1 ถึง 6
E	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อน สำหรับบริษัท i

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี จากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยการนำตัวแปรต่าง ๆ มาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ. 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัย จำนวน 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง ด้วยวิธีทางสถิติ ได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient Analysis) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยทำการวิเคราะห์ผลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)
2. การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา เป็นสถิติที่ใช้ในการสรุปลักษณะเบื้องต้นของข้อมูลแต่ละตัวแปร ได้แก่ ค่าต่ำสุดของข้อมูล (Minimum) ค่าสูงสุดของข้อมูล (Maximum) ค่าเฉลี่ยของข้อมูล (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูล (Standard Deviation) เพื่อให้เห็นถึงภาพรวมของข้อมูล และลักษณะการแจกแจงทางค่าสถิติเบื้องต้นจากกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งหมด 50 บริษัท จำนวน 150 ตัวอย่าง ผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

ตารางที่ 3 แสดงค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการ

ตัวแปร	หน่วย (N)	ค่าต่ำสุด (Minimum)	ค่าสูงสุด (Maximum)	ค่าเฉลี่ย (Mean)	ค่าส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน (Std. Deviation)
ค่าตอบแทนคณะกรรมการ บริษัท (RB)	ร้อยละ	0.20	210.74	30.79	36.27
ขนาดของคณะกรรมการ บริษัท (BSIZE)	คน	6	18	10.71	2.54
จำนวนครั้งในการ ประชุม (TIME)	ครั้ง	3	14	6.66	2.52
อัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio)	ร้อยละ	0.00	921.12	36.28	76.31
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM)	ร้อยละ	0.01	7.78	0.38	0.85
อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield)	ร้อยละ	0.00	17.86	2.86	2.87

จากตารางที่ 3 สามารถอธิบายสรุปได้ดังนี้

ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.20 ของยอดขายสุทธิ มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 210.74 ของยอดขายสุทธิ มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 30.79 ของยอดขายสุทธิ และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 36.27

ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 6 คน มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 18 คน มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 10.71 คน และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.54

จำนวนครั้งในการประชุม (TIME) ค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3 ครั้ง มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 14 ครั้ง มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 6.66 ครั้ง และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.52

อัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 921.12 มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 36.28 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 76.31

อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.01 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 7.78 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 0.38 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85

อัตราเงินปันผลตอบแทน(Dividend Yield) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 17.86 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 2.86 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.87

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ เป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Independent Variable) กับตัวแปรตาม (Dependent Variable) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของข้อมูลในงบการเงินที่มีผลการดำเนินงาน โดยมีแบบจำลองการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. อัตราส่วนราคาต่อกำไร

$$P/E_{it} = \beta_0 + \beta_1 RB_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 TIME_{it} + \epsilon$$

2. อัตรากำไรจากการดำเนินงาน

$$OPM_{it} = \beta_0 + \beta_1 RB_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 TIME_{it} + \epsilon$$

3. อัตราเงินปันผลตอบแทน

$$\text{Dividend Yield} = \beta_0 + \beta_1 RB_{it} + \beta_2 BSIZE_{it} + \beta_3 TIME_{it} + \epsilon$$

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร

การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราส่วนราคาต่อกำไร กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และ จำนวนครั้งในการประชุม (TIME) กับอัตราส่วนอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio) เพื่อทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสมมติฐานที่ 1 จะประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

- สมมติฐานที่ 1.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร
- สมมติฐานที่ 1.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร
- สมมติฐานที่ 1.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร

ตารางที่ 4 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t - Test	P-Value (Sig.)	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	37.368	32.585		1.147	0.253		
RB	0.067	0.183	0.032	0.368	0.713	0.901	1.110
BSIZE	-0.246	2.701	-0.008	-0.091	0.928	0.847	1.181
TIME	-0.080	2.618	-0.003	-0.030	0.976	0.914	1.094

ค่าสำคัญทางสถิติ $R = 0.036$ (3.60%) $R^2 = 0.001$ (0.10%) ค่า Adjusted R Square = -0.019 (-1.90%) ค่า Durbin-Watson = 2.004 Sig. = 0.979

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราส่วนราคาต่อกำไร ดังที่แสดงในตารางที่ 4 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio) ผลการวิเคราะห์พบว่า ได้ค่าประสิทธิสัมสัมพันธ์ (R) เท่ากับร้อยละ 3.60 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) จะสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนราคาต่อกำไร คิดเป็นร้อยละ 1.90 (Adjust R Square = -0.019)

จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการ (ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม) กับความมั่งคั่ง ดังที่แสดงในตารางที่ 4

จากสมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์พบว่า

สมมติฐานที่ 1.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ .067 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ .032 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ .368 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ .713 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.713 > 0.05) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ -.246 ค่า

สัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ $-.008$ และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ $-.091$ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ $.928$ ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = $0.928 > 0.05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 1.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ $-.080$ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ $-.003$ และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ $-.030$ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ $.976$ ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = $0.976 > 0.05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 1.1 สมมติฐานที่ 1.2 สมมติฐานที่ 1.3 ตามลำดับ

เนื่องจากค่า Sig. เท่ากับ 0.979 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงไม่สามารถนำค่าคงที่เข้าสมการถดถอยคะแนนปกติได้

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) เพื่อทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสมมติฐานที่ 2 จะประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 2.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน

ตารางที่ 5 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t - Test	P-Value (Sig.)	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	-0.052	0.341		-0.153	0.879		
RB	0.008	0.002	0.325	3.966	0.000	0.901	1.110
BSIZE	-0.013	0.028	-0.038	0.653	0.653	0.847	1.181
TIME	0.051	0.027	0.151	0.066	0.066	0.914	1.094

ค่าสำคัญทางสถิติ $R = 0.345$ (34.50%) $R^2 = 0.119$ (11.90%) ค่า Adjusted R Square = 0.101 (10.10%) ค่า Durbin-Watson = 2.053 Sig. = 0.000

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ดังที่แสดงในตารางที่ 5 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ผลการวิเคราะห์พบว่า ได้ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับร้อยละ 34.50 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) จะสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของอัตรากำไรจากการดำเนินงานคิดเป็นร้อยละ 10.10 (Adjusted R Square = 0.101)

จากสมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์พบว่า

สมมติฐานที่ 2.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ .008 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ .325 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 3.966 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t)

เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.000 < 0.05) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยค่านอนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ -.013 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยค่านอนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ -.038 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -.450 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ .653 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.653 > 0.05) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยค่านอนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ .051 ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยค่านอนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ .151 และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ 1.854 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ .066 ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.066 > 0.05) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ว่าขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 2.2 และสมมติฐานที่ 2.3 อย่างไรก็ตามค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เนื่องจากค่า Sig. เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ ดังนี้

$$OPM_{it} = -0.052 + 0.008RB_{it} - 0.013BSIZE_{it} + 0.51TIME_{it}$$

OPM	หมายถึง อัตรากำไรจากการดำเนินงาน
RB	หมายถึง ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท
BSIZE	หมายถึง ขนาดของคณะกรรมการบริษัท
TIME	หมายถึง จำนวนครั้งในการประชุม

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปัน

ผลตอบแทน

การวิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราเงินปันผลตอบแทน กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของ ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) เพื่อทดสอบสมมติฐานดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

โดยสมมติฐานที่ 3 จะประกอบด้วยสมมติฐานย่อย ดังนี้

สมมติฐานที่ 3.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน

สมมติฐานที่ 3.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน

สมมติฐานที่ 3.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน

ตารางที่ 6 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield)

ตัวแปร	Unstandardized		Standardized	t - Test	P-Value (Sig.)	Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
ค่าคงที่	6.514	1.180		5.518	0.000		
RB	-0.002	0.007	-0.026	-0.309	0.758	0.901	1.110
BSIZE	-0.241	0.098	-0.213	-2.465	0.015	0.847	1.181
TIME	-0.152	0.095	-0.133	-1.599	0.112	0.914	1.094

ค่าสำคัญทางสถิติ $R = 0.275$ (27.50%) $R^2 = 0.076$ (7.60%) ค่า Adjusted R Square = 0.057 (5.70%) ค่า Durbin-Watson = 2.130 Sig. = 0.009

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับอัตราเงินปันผลตอบแทน ดังที่แสดงในตารางที่ 6 เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ของค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) กับอัตราเงินปันผลตอบแทน ผลการวิเคราะห์พบว่า ได้ค่าประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (R) เท่ากับร้อยละ 27.50 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) จะสามารถอธิบายความเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินปันผลตอบแทนคิดเป็นร้อยละ 5.70 (Adjusted R Square = 0.057)

จากสมมติฐานที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการวิเคราะห์พบว่า

สมมติฐานที่ 3.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ $-.002$ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ $-.026$ และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ $-.308$ โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ $.758$ ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = $0.758 > 0.05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3.2 ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ $-.241$ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ $-.213$ และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -2.465 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ $.015$ ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = $0.015 < 0.05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 3.3 จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนปกติ (B ของ unstandardized coefficients) เท่ากับ $-.152$ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยคะแนนมาตรฐาน (Beta ของ standardized coefficients) เท่ากับ $-.133$ และค่าสถิติทดสอบ t เท่ากับ -1.599 โดยมีระดับนัยสำคัญของสถิติทดสอบ t (P-value ของ t) เท่ากับ $.112$ ซึ่งมากกว่าระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = $0.112 > 0.05$) แสดงว่าตัวแปรอิสระนี้ ไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ 3.1 และสมมติฐานที่ 3.3 อย่างไรก็ตามขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 หมายความว่า มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

เนื่องจากค่า Sig. เท่ากับ 0.009 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 ดังนั้นจึงสามารถสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{Dividend Yield}_{it} = 6.514 - 0.002\text{RB}_{it} - 0.241\text{BSIZE}_{it} - 0.152\text{TIME}_{it}$$

Dividend Yield	หมายถึง อัตราเงินปันผลต่อบาท
RB	หมายถึง ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท
BSIZE	หมายถึง ขนาดของคณะกรรมการบริษัท
TIME	หมายถึง จำนวนครั้งในการประชุม

ตารางที่ 7 สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน

ข้อที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย		
สมมติฐานที่ 1.1	ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร	ไม่มีความสัมพันธ์
สมมติฐานที่ 1.2	ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร	ไม่มีความสัมพันธ์
สมมติฐานที่ 1.3	จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร	ไม่มีความสัมพันธ์
สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย		
สมมติฐานที่ 2.1	ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน	มีความสัมพันธ์เชิงบวก
สมมติฐานที่ 2.2	ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน	ไม่มีความสัมพันธ์
สมมติฐานที่ 2.3	จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน	ไม่มีความสัมพันธ์
สมมติฐานที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อบาท ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย		
สมมติฐานที่ 3.1	ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อบาท	ไม่มีความสัมพันธ์
สมมติฐานที่ 3.2	ขนาดของคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อบาท	มีความสัมพันธ์เชิงลบ
สมมติฐานที่ 3.3	จำนวนครั้งในการประชุมมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อบาท	ไม่มีความสัมพันธ์

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาในครั้งนี้ เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่นคงของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากระบบการเงินแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) และรายงานประจำปี จากเว็บไซต์ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2560 – 2562 รวมระยะเวลา 3 ปี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยจำนวน 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง โดยใช้วิธีการสุ่มได้แก่ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยทำการวิเคราะห์ผลแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สรุปผลการศึกษา
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อจำกัดของการศึกษา
4. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

ผลการศึกษาข้อมูลเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่นคงของกิจการ จากการศึกษานี้ย่อมจะมีประโยชน์ในการที่นักลงทุนจะทำการศึกษาข้อมูล และลงทุนในบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ดีขึ้น โดยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัยได้ดังนี้

1. ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic)

จากการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา ผู้วิจัยได้ใช้สถิติสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ย โดยได้สรุปสถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงพรรณนาตามตารางที่ 3 พบว่า จำนวนตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม มีจำนวนรวม 6 ตัวแปร เป็นตัวแปรอิสระทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่

ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.20 ของยอดขายสุทธิ มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 210.74 ของยอดขายสุทธิ โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทอยู่ที่ร้อยละ 30.79 ของยอดขายสุทธิ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยส่วนใหญ่พิจารณาจากหลักเกณฑ์ในการ

กำหนดค่าตอบแทนของกรรมการบริษัท ให้มีความยุติธรรมและสมเหตุ สมผล สอดคล้องกับความรับผิดชอบ และผลการดำเนินงานในลักษณะที่สามารถจูงใจและรักษากรรมการผู้มีศักยภาพและคุณภาพไว้ได้

ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 6 คน มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 18 คน โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคณะกรรมการบริษัทอยู่ที่ 10.71 คน ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยส่วนใหญ่มีคณะกรรมการบริษัทที่มีประสบการณ์ในการดำเนินธุรกิจอย่างเพียงพอ และเป็นตามความเห็นชอบจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น ซึ่งมีจำนวน 5-12 คน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับขนาด ประเภท และความซับซ้อนของธุรกิจ

จำนวนครั้งในการประชุม (TIME) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ 3 ครั้ง มีค่าสูงสุดอยู่ที่ 14 ครั้ง โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งในการประชุมร้อยละ 6.66 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยธุรกิจส่วนใหญ่พิจารณาว่าจำนวนครั้งในการประชุมต้องจัดให้มีความเหมาะสมกับหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ และลักษณะของธุรกิจเพื่อให้คณะกรรมการสามารถเข้ากับความควบคุมและดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการได้อย่างต่อเนื่องและทันต่อเหตุการณ์อย่างน้อยกว่า 6 ครั้งต่อปี

ตัวแปรตาม มีจำนวนทั้งสิ้น 3 ตัวแปร ได้แก่

อัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio) ค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 921.12 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยอัตราส่วนราคาต่อกำไรอยู่ที่ร้อยละ 36.28 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยธุรกิจส่วนใหญ่พิจารณาว่าอัตราส่วนราคาต่อกำไรค่าที่ได้จากการคำนวณที่มีค่าสูง แสดงว่าผู้ถือหุ้นจามีกำไรมากขึ้น

อัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) มีค่าต่ำสุดที่ร้อยละ 0.01 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 7.78 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยอัตรากำไรจากการดำเนินงานอยู่ที่ร้อยละ 0.38 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยธุรกิจส่วนใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงาน ถ้าค่าที่ได้จากการคำนวณมีค่าสูง แสดงว่าบริษัทมีความสามารถในการดำเนินงาน

อัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield)) มีค่าต่ำสุดอยู่ที่ร้อยละ 0.00 มีค่าสูงสุดอยู่ที่ร้อยละ 17.86 โดยเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยอัตราเงินปันผลตอบแทนอยู่ที่ร้อยละ 2.86 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สามารถปันผลตอบแทนได้ตามนโยบายของบริษัท

2. ผลของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

จากการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ สรุปผลการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 1 การกำกับดูแลกิจการด้านค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) ขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) และจำนวนครั้งในการประชุม (TIME) ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 2 การกำกับดูแลกิจการด้านค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ 3 การกำกับดูแลกิจการด้านขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลต่อหุ้น (Dividend Yield) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เป็นไปตามสมมติฐานและวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งมีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

สมมติฐานที่ 1 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E Ratio) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า ค่าตอบแทนคณะกรรมการ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไรอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Xie et al (2003) แสดงให้เห็นว่า จำนวนครั้งในการประชุมของคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร และผลงานวิจัยของพวงเพชร คุ้มคงไพศาล (2549) ที่ไม่พบความสัมพันธ์ของตัวแปรดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าขนาดของคณะกรรมการตรวจสอบไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร แสดงให้เห็นว่าค่าตอบแทนคณะกรรมการ ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุม ไม่มีอิทธิพลต่อความมั่งคั่งของกิจการ อาจมีสาเหตุจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท ขนาดของคณะกรรมการบริษัท และจำนวนครั้งในการประชุมที่เหมาะสมกับกิจการในประเทศไทย

สมมติฐานที่ 2 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า มี

ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท (RB) กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM) มีระดับความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.00 เป็นไปตามทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) เนื่องจากการให้ค่าตอบแทนเป็นวิธีการสร้างแรงจูงใจให้กับผู้บริหารของบริษัท มีกระบวนการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ส่งผลให้บริษัทมียอดขายและทำกำไรได้เพิ่มขึ้น สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Chitnomrath et al.พบว่า กลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเพิ่มมูลค่าของกิจการ และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนุวัฒน์ ภัคดี และ ศิลปะพร ศรีจันเพชร, (2561) พบว่า ขนาดกิจการมีอิทธิพลทางตรงเชิงบวกต่อผลการดำเนินงาน

สมมติฐานที่ 3 การกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของคณะกรรมการบริษัท (BSIZE) กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield) มีระดับความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .015 เป็นไปตามทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) กล่าวว่า การแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นตัวแทนในการอนุมัติธุรกรรมที่สำคัญของผู้ถือหุ้นและตรวจสอบการบริหารของ ผู้บริหาร ดังนั้นคณะกรรมการจึงมีบทบาทสำคัญ ในการแก้ปัญหาตัวแทนและผลักดันให้เกิดการกำกับดูแลกิจการที่ดี สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ Klein (220) และ Kim and Yoon (2008) พบว่า ขนาดของกิจการมีความสัมพันธ์กับคุณภาพกำไร กิจการที่ขนาดใหญ่มีโอกาสในการจัดการกำไรหรือตกแต่งกำไรมากกว่ากิจการขนาดเล็ก เนื่องจากกิจการขนาดใหญ่มีการสอบทานระบบการควบคุมภายในและมีระบบการควบคุมภายในที่เข้มงวดมากกว่าทำให้เกิดโอกาสในการจัดการกำไรหรือตกแต่งกำไรน้อยกว่ากิจการขนาดเล็ก สอดคล้องกับผลงานวิจัยของวรกมล เกษมทรัพย์ (2553) พบว่า ขนาดของบริษัทจะสร้างข้อได้เปรียบด้านการลงทุน รวมทั้งได้รับการประหยัดจากขนาด ทำให้มีผลการดำเนินงานที่ดีกว่าบริษัทขนาดเล็ก จึงส่งผลให้อัตราเงินปันผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นสูงขึ้น และสอดคล้องกับผลงานวิจัยบุษยงกช บุญกุศล และสุนิษา ธงจันทร์ และพรสวรรค์ สิงห์ยาม พบว่า ความสัมพันธ์ของคณะกรรมการบริษัทกับคุณภาพกำไร ขึ้นอยู่กับอายุ เพศและอิทธิพลของยุคสมัย ผู้บริหารเป็นชาวต่างชาติ ประธานบริหาร และประธานบริษัทเป็นคนเดียวกัน เป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมกับการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการบริษัท ตามแนวทางปฏิบัติของสำนักงานคณะกรรมการกำกับดูแลกิจการ ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ข้อจำกัดในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นกลุ่มอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งอาจมีลักษณะการประกอบธุรกิจและผลการดำเนินงานที่แตกต่างจากหมวดธุรกิจอื่นจึงมีข้อจำกัดเกี่ยวกับขอบเขตของกลุ่มตัวอย่างนี้ซึ่งไม่สามารถใช้เป็นตัวแทนสำหรับทุกบริษัทในประเทศไทย จึงอาจจะไม่สามารถ

นำไปใช้อ้างอิงได้กับธุรกิจอื่นรวมถึงการนำไปใช้อ้างอิงกับประเทศอื่นได้รวมทั้งข้อจำกัด และขอบเขตของระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาปี พ.ศ. 2560 - พ.ศ. 2562 อาจไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงในช่วงเวลาอื่นได้เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลาอาจจะมีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางบัญชีรวมถึงปัจจัยภายนอกอื่น ๆ ที่มีส่วนสำคัญในการประกอบธุรกิจที่อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ในการวิจัยครั้งนี้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับความมั่งคั่งของกิจการ ของกลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้ผลการวิจัยได้สนับสนุนทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory)

1.2 ผลการศึกษาวิจัยช่วยสนับสนุนให้ผู้ใช้งบการเงิน สามารถนำผลการศึกษาไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนซื้อขายหลักทรัพย์ต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่กลุ่มนักลงทุนนักวิเคราะห์ และผู้ใช้งบการเงินทั่วไป

1.3 บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ทราบว่าค่าตอบแทนคณะกรรมการส่งผลต่ออัตรากำไรจากการดำเนินงาน และขนาดของคณะกรรมการบริษัทส่งผลต่ออัตราเงินปันผลตอบแทน บริษัทจดทะเบียนใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงเกี่ยวกับคณะกรรมการตรวจสอบให้เหมาะสมกับตนเอง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการและความมั่งคั่งของกิจการ กลุ่มอุตสาหกรรมบริการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยสามารถใช้เป็นฐานข้อมูลในการจัดทำงานวิจัยสำหรับผู้ที่มีความสนใจศึกษาวิจัยและใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์และใช้เป็นกรณีศึกษาเพื่อการพัฒนาด้านการศึกษาสำหรับแนวทางดังกล่าวข้างต้นนี้ต่อไปในอนาคต เช่น อาจมีการทดสอบตัวแปรอิสระเพิ่ม หรือเปลี่ยนการทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มอุตสาหกรรมอื่นเพิ่มเติม รวมถึงขยายช่วงเวลาในการเก็บข้อมูล 5 ปีหรือ 10 ปีเพื่อให้เห็นแนวโน้มของความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ซึ่งจะทำให้ผลการศึกษาเกิดความชัดเจนน่าเชื่อถือเปรียบเทียบและได้มากยิ่งขึ้นและเป็นแนวทางในการประกอบการตัดสินใจสำหรับนักลงทุน

2.2 การวิจัยในครั้งนี้อาจไม่ได้มีการระบุทิศทางของความสัมพันธ์ของตัวแปรว่าสัมพันธ์ในทิศทางใด งานวิจัยในอนาคตอาจจะอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ ที่ส่งผลต่อตัวแปรตามในการอธิบายผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เพื่อความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กมล กระจ่างวงศ์ชัย. (2563). มาทำความรู้จักกับ “ความมั่งคั่ง” กันเถอะ. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://blog.settrade.com/blog/cfp/2020/03/24/2293>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). สร้างความมั่งคั่ง อย่างมั่นคง. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/866852>.
- กฤษฎา เสกตระกูล. (2555). มั่งคั่งอย่างมั่นคงไม่รู้จบ. สืบค้นเมื่อ 30 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.set.or.th/set/financialplanning/knowledgedetail.do?contentId=526&type=article>
- จินตนา ไกรทอง. (2561). ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ บัญชีมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- ณธกร กัญญาพงษ์. (2559). ผลกระทบของรายงานความรับผิดชอบต่อสังคมและการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ.
- ดารารัตน์ โพธิ์ประจักษ์. (2562). อิทธิพลของการเปิดเผยข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีต่อผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารธุรกิจปริทัศน์
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2542). ความเป็นมาของการกำกับดูแลกิจการที่ดี. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: https://www.set.or.th/sustainable_dev/th/cg-history_p1.html.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2545). การกำกับดูแลเพื่อสร้างมูลค่ากิจการ. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.set.or.th/dat/setbooks/e-book/55.pdf>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560. สืบค้นเมื่อ 12 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: <https://www.set.or.th/cgthailand/-TH/Documents/Regulation/CGCode.pdf>.
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2560). ประวัติความเป็นมาของตลาดหลักทรัพย์. สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2563, จากเว็บไซต์: https://www.set.or.th/th/about/overview/history_p๑.html

- ทิพย์ธัญญา หริณานนท์. (2560). **อิทธิพลของการกำกับดูแลกิจการที่มีต่อการจัดการกำไรและมูลค่าเพิ่มเชิงเศรษฐศาสตร์: กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET 100**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ธัญญ์นรี แซ่โจ้ว. (2557). **ความสัมพันธ์ระหว่างค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัทและสัดส่วนผู้บริหารหญิงกับผลตอบแทนของผู้ถือหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกลุ่ม SET100**. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- นันทิกานต์ พวงบุบผา. (2563). **ความสัมพันธ์ของกระแสเงินสดที่มีต่อมูลค่าตามราคาตลาดและอัตราเงินปัน ผลตอบแทนของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- บุษบงกช บุญกุศล สุนิษา ธงจันทร์ และพรสวรรค์ สิงห์ยาม. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริหารกับคุณภาพกำไร**. Journal of Buddhist Education and Research, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน.
- ปิยะพร สารสุวรรณ. (2562). **อัตราส่วนเงินปันผลตอบแทนกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กลุ่มอุตสาหกรรมเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสาร**. สารนิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี, มหาวิทยาลัยธุรกิจ บัณฑิต.
- พวงเพชร คุ้มคงไพศาล. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.
- เพ็ญนิภา พรหมโคตร และนงนิตย์ จันทร์จรัส. (2560). **กระแสเงินสด ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ และผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ**. วารสารบริหารธุรกิจและการบัญชี, มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 48.
- ภูษณิศาส์ ส่งเจริญ. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วารสารวิชาการสถาบันเทคโนโลยีแห่งสุวรรณภูมิ, 34(109), 162-172
- มนทกกาล พงษ์เกษม. (2562). **ปัจจัยการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงาน: กรณีศึกษากลุ่มอุตสาหกรรมธุรกิจการเงินที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การประชุมวิชาการระดับชาติ, วิทยาลัยนครราชสีมา ครั้งที่ 6.

- วรกมล เกษมทรัพย์. (2553). **ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดักแล็กกิจการและผลการดำเนินงานของกิจการที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิตศึกษาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- วรพรรณ ศฤงคารศิริ. (2558). **ผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนที่มีการออกหุ้นสามัญเพิ่มทุนโดยวัดจากอัตราส่วนกำไรจากการดำเนินงานต่อยอดขายรวม กระแสเงินสด จากการดำเนินงานต่อยอดขายรวม และอัตรากำไรสุทธิของยอดขายรวม**. การค้นคว้าอิสระ, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- วิภาดา ภาโนมัย และนงคินี จันทร์จรัส. (2560). **ความสัมพันธ์ระหว่างการทำกับดักแล็กกิจการด้านโครงสร้างของคณะกรรมการบริหารกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในกลุ่มธุรกิจอาหารและเครื่องดื่ม**. วารสารการจัดการ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.
- สมาคมส่งเสริมสถาบันการบริษัท. (2562). **ข้อมูล CG Score ประจำปี 2563**. สืบค้นเมื่อ 13 ตุลาคม 2563,
จากเว็บไซต์: <http://www.thai-iod.com/imgUpload/Brochure%20CG%202020%20Resized.pdf>.
- สุชาติ ศรีสุวรรณ. (2563). **มั่งคั่ง มั่นคง ยั่งยืน (ในความหมายของอำนาจ)**. สืบค้นเมื่อ 5 พฤศจิกายน 2563, จากเว็บไซต์: https://www.matichon.co.th/columnists/news_1934586.
- สุพัตรา นราแย้ม. (2562). **ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถในการทำกำไรกับผลตอบแทนผู้บริหารและกรรมการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วารสารวิจัยจำไพพรรณี ปีที่ 13, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สุมาลี กาบแก้ว, ศศิวิมล มีอำพล และไพบูลย์ ผจงวงศ์. (2563). **ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของคณะกรรมการบริษัท คุณลักษณะของคณะกรรมการตรวจสอบกับคุณภาพกำไร : กรณีศึกษาบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา, มหาวิทยาลัยรังสิต
- โสภิต พงษ์รัตนานุกูล. (2552). **พฤติกรรมกรรมการออมและความมั่งคั่งของครัวเรือนในภาคเหนือของประเทศไทย**. สารนิพนธ์ เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อนุวัฒน์ ภัคดี และศิลาปะพร ศรีจันเพชร. (2561). **โมเดลสมการโครงสร้างคุณลักษณะคณะกรรมการและผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วารสารวิชาชีพบัญชี, 14(41), 25 – 38.

อุษณา ภัทรมนตรี. (2552). **การตรวจสอบ ภายในสมัยใหม่**. สืบค้นเมื่อ 28 ตุลาคม 2563, จาก
เว็บไซต์ :[http://www.elfms.ssru.ac.th/apinya_wi/file.php/1/accountkae/internal_a
udit777.pdf](http://www.elfms.ssru.ac.th/apinya_wi/file.php/1/accountkae/internal_audit777.pdf)

อุษณี วรพันธ์พิทักษ์. (2549). **ความสัมพันธ์ระหว่างกระแสเงินสดและกำไรที่มีต่อราคาและ
ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์ บัณฑิต
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์.

BIBLIOGRAPHY

- Chitnomrath, T. et al. (2011). **Corporate governance and post-bankruptcy reorganization performance Evidence from Thailand.** *Asian Review of Accounting*, 19(1), 50 - 67.
- Enekwe Chinedu Innocent, Okwo Ifeoma Mary and Ordu Monday Mathew. (2013). **Financial Ratio Analysis as a Determinant of Profitability in Nigerian Pharmaceutical Industry.** *International Journal of Business and Management* 8 (8), 107-117.
- Firth, M., P. M. Y. Fung, and O. M. Rui. (2007). **Ownership, two-tier board structure, and the informativeness of earnings: Evidence for China.** *Journal of Accounting and Public Policy*, 26,463 – 496.
- Halimanhton Borhan, Rozita Naina and Mohamed Nurnafisah Azmi. (2014). **The impact of financial ratios on the financial performance of a chemical company.** *World Journal of Entrepreneurship, Management and Sustainable Development* 10 (2), 154-160.
- Herdjiono, I., & Sari, I.M. (2016). **The Effect of Corporate Governance on the Performance of a Company Some Empirical Findings from Indonesia.** *Journal of Management and Business Administration*.
- John & Senbet. (1998). **Corporate governance and board effectiveness.** *Journal of Banking & Finance*.
- McColgan, P. (2001). **Agency theory and corporate governance: a review of the literature from a UK perspective.** Department of Accounting & Finance University of Strathclyde, 1- 76.
- Xie, B., Davidson, W. N., & DaDalt, P.J. (2003). **Earnings Management and Corporate Governance : The Role of Board And the Audit Committee.** *Journal of Corporate Finance*, 9 (3), 295-316.

ภาคผนวก ก

รายชื่อบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่ใช้ในการศึกษา
ระหว่างปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ.2562 จำนวน 50 บริษัท รวมทั้งสิ้น 150 ตัวอย่าง

ลำดับ	ชื่อหลักทรัพย์	ชื่อบริษัท
1	AHC	บริษัท โรงพยาบาลเอกชล จำกัด (มหาชน)
2	AQUA	บริษัท อควา คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
3	ASIMAR	บริษัท เอเชีย มาร์ติน เซอร์วิสเซส จำกัด (มหาชน)
4	BCH	บริษัท บางกอก เซน ฮอสพิทอล จำกัด (มหาชน)
5	BDMS	บริษัท กรุงเทพดุสิตเวชการ จำกัด(มหาชน)
6	BEAUTY	บริษัท บิวตี้ คอมมูนิตี้ จำกัด (มหาชน)
7	BEM	บริษัท ทางด่วนและรถไฟฟ้ากรุงเทพ จำกัด (มหาชน)
8	BH	บริษัท โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ จำกัด (มหาชน)
9	BIG	บริษัท บิ๊ก คาเมร่า คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)
10	BJC	บริษัท เบอร์ลี่ ยุคเกอร์ จำกัด (มหาชน)
11	BTS	บริษัท บีทีเอส กรุ๊ป โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน)
12	BWG	บริษัท เบตเตอร์ เวิลด์ กรีน จำกัด (มหาชน)
13	CENDEL	บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซา จำกัด (มหาชน)
14	CHG	บริษัท โรงพยาบาลจุฬารัตน์ จำกัด (มหาชน)
15	CMR	บริษัท เชียงใหม่รามธุรกิจการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
16	COM7	บริษัท คอมเซเว่น จำกัด (มหาชน)
17	DTC	บริษัท ดุสิตธานี จำกัด (มหาชน)
18	EKH	บริษัท เอกชัยการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
19	ERW	บริษัท ดี เอราวัณ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
20	FN	บริษัท เอฟเอ็น แฟคตอรี่ เอ๊าท์เลท จำกัด (มหาชน)
21	FTE	บริษัท ไฟร์เทรตเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)
22	GLOBAL	บริษัท สยามโกลบอลเฮ้าส์ จำกัด (มหาชน)
23	GPI	บริษัท กรังด์ปรีซ์ อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
24	HMPRO	บริษัท โฮม โปรดักส์ เซ็นเตอร์ จำกัด (มหาชน)
25	JKN	บริษัท เจเคเอ็น โกลบอล มีเดีย จำกัด (มหาชน)

ลำดับ	ชื่อหลักทรัพย์	ชื่อบริษัท
26	JWD	บริษัท เจดับเบิลยูดี อินโพลิจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)
27	KAMART	บริษัท คาร์มาร์ท จำกัด (มหาชน)
28	KWC	บริษัท กรุงเทพโสภณ จำกัด (มหาชน)
29	LPH	บริษัท โรงพยาบาลลาดพร้าว จำกัด (มหาชน)
30	MAJOR	บริษัท เมเจอร์ ซินีเพล็กซ์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
31	MAKRO	บริษัท สยามแม็คโคร จำกัด (มหาชน)
32	MANRIN	บริษัท แมนดารินโฮเทล จำกัด (มหาชน)
33	MC	บริษัท แม็คกรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
34	M-CHAI	บริษัท โรงพยาบาลมหาชัย จำกัด (มหาชน)
35	MEGA	บริษัท เมก้า ไลฟ์ไซแอนซ์ จำกัด (มหาชน)
36	NEW	บริษัท วัฒนาการแพทย์ จำกัด (มหาชน)
37	NTV	บริษัท โรงพยาบาลนนทเวช จำกัด (มหาชน)
38	NYT	บริษัท นามยง เทอร์มินัล จำกัด (มหาชน)
39	RAM	บริษัท โรงพยาบาลรามคำแหง จำกัด (มหาชน)
40	RJH	บริษัท โรงพยาบาลราชธานี จำกัด (มหาชน)
41	ROH	บริษัท โรงแรมรอยัล ออคิต (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน)
42	RPH	บริษัท โรงพยาบาลราชพฤกษ์ จำกัด (มหาชน)
43	SHANG	บริษัท แชนกรี-ลา โฮเต็ล จำกัด (มหาชน)
44	SKR	บริษัท ศิครินทร์ จำกัด (มหาชน)
45	SVH	บริษัท สมิตีเวช จำกัด (มหาชน)
46	THG	บริษัท ธนบุรี เฮลท์แคร์ กรุ๊ป จำกัด (มหาชน)
47	TTA	บริษัท โทรีเซนไทย เอเยนต์ซีส์ จำกัด (มหาชน)
48	VIBHA	บริษัท โรงพยาบาลวิภาวดี จำกัด (มหาชน)
49	VIH	บริษัท ศรีวิชัยเวชวิวัฒน์ จำกัด (มหาชน)
50	WPH	บริษัท โรงพยาบาลวิวัฒนแพทย์ ตรัง จำกัด (มหาชน)

ภาคผนวก ข

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
RB	150	.2029673432	210.7416648	30.79015234	36.26607573
BSIZE	150	6.0	18.0	10.713	2.5392
TIME	150	3.0	14.0	6.660	2.5219
Valid N (listwise)	150				

```
DESCRIPTIVES VARIABLES=PE OPM DividendYield
  /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.
```

Descriptives

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation
P/E	150	.00	921.12	36.2793	76.30770
OPM	150	-.008164672	7.785256410	.3837256215	.8491707714
Dividend Yield	150	.00	17.86	2.8572	2.87315
Valid N (listwise)	150				

การวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

- ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนราคาต่อกำไร (P/E ratio)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.036 ^a	.001	-.019	77.03749	2.004

a. Predictors: (Constant), TIME, RB, BSIZE

b. Dependent Variable: P/E

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	1129.791	3	376.597	.063	.979 ^b
	Residual	866477.117	146	5934.775		
	Total	867606.909	149			

a. Dependent Variable: P/E

b. Predictors: (Constant), TIME, RB, BSIZE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	37.368	32.585		1.147	.253		
	RB	.067	.183	.032	.368	.713	.901	1.110
	BSIZE	-.246	2.701	-.008	-.091	.928	.847	1.181
	TIME	-.080	2.618	-.003	-.030	.976	.914	1.094

a. Dependent Variable: P/E

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตรากำไรจากการดำเนินงาน (OPM)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.275 ^a	.076	.057	2.79071	2.130

a. Predictors: (Constant), TIME, RB, BSIZE

b. Dependent Variable: Dividend Yield

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	92.937	3	30.979	3.978	.009 ^b
	Residual	1137.056	146	7.788		
	Total	1229.993	149			

a. Dependent Variable: Dividend Yield

b. Predictors: (Constant), TIME, RB, BSIZE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	6.514	1.180		5.518	.000		
	RB	-.002	.007	-.026	-.308	.758	.901	1.110
	BSIZE	-.241	.098	-.213	-2.465	.015	.847	1.181
	TIME	-.152	.095	-.133	-1.599	.112	.914	1.094

a. Dependent Variable: Dividend Yield

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการกำกับดูแลกิจการที่มีความสัมพันธ์กับอัตราเงินปันผลตอบแทน (Dividend Yield)

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.345 ^a	.119	.101	.8052206418	2.053

a. Predictors: (Constant), TIME, RB, BSIZE

b. Dependent Variable: OPM

ANOVA^a

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	12.779	3	4.260	6.570	.000 ^b
	Residual	94.664	146	.648		
	Total	107.443	149			

a. Dependent Variable: OPM

b. Predictors: (Constant), TIME, RB, BSIZE

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-.052	.341		-.153	.879		
	RB	.008	.002	.325	3.966	.000	.901	1.110
	BSIZE	-.013	.028	-.038	-.450	.653	.847	1.181
	TIME	.051	.027	.151	1.854	.066	.914	1.094

a. Dependent Variable: OPM

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวรัชชวรรณ ศรีบวรเศรษฐ์
วัน เดือน ปีเกิด	2 ตุลาคม 2538
สถานที่เกิด	จังหวัดกรุงเทพมหานคร
หลักสูตรการศึกษา	บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ประวัติการศึกษา	ปี พ.ศ. 2557 - มัธยมศึกษา (ม.6) จากโรงเรียนโยธินบูรณะ ปี พ.ศ. 2561 - ปริญญาตรี บัญชีบัณฑิต สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2562 – ปัจจุบัน นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ มหาวิทยาลัยนวมินทราธิราช พ.ศ. 2562 เจ้าหน้าที่บัญชี โครงการอนุรักษ์นกกระเรียนพันธุ์ไทย องค์การสวนสัตว์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	27/22 ซอยอาหารอุปลัมภ์ ถนนประชาราษฎร์ 1 แขวงบางซื่อ เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร 10800